

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vera in klerikalizem.

Glavni vzrok fanatizmu, s katerim se bje sedaj tudi na slovenski zemlji in mej Slovenci samimi boj za politično hegemonijo, je po našem prepričanju identifikovanje pojmov versko mišljenje in klerikalizem. Kakor v različnih časih v druge katoliške narode, tako zanesla se je sedaj tudi v nas parola, da se človeštvo deli v dva velika tabora, v klerikalce in liberalce. Klerikalci so tisti, ki verujejo v versko in politično nezmotljivost cerkvene hierarhije od sv. Očeta vsaj do kanonika doli in vsled tega v poklic duhovskega stanu kot takega za politično vodstvo narodov. To prepričanje je baje tudi inkarnacija verskega mišljenja in komur ne gre v glavo ta teorija, ta je liberalce in s tem eo ipso tudi brezverec. Slovenskemu narodu skušalo se je to razločevanje že večkrat ucepiti in vsak tak poskus rodil je odpor, kateri so v prejšnjih časih krstili za „mladoslovensko gibanje“. Večji uspeh pa je dosegel s takim poskusom stoprav v najnovejšem času tisti mož, katerega je božja previdnost postavila na mesto vrhovnega duševnega pastirja v središče razkosane Slovenije. Njemu posrečilo se je zbrati okolu sebe gardo strastnih bojnikov za zgoraj označeno teorijo, kateri sicer, kakor njih mojster, sami ne verujejo v resničnost te teorije, pa so se je vender le oklenili, ker jim je tako velevala njih lakomnost in gospodstvaželjnost. Tej gardi posrečilo se je potem fanatizovati ves stan in še nekatere druge slojeve naroda — in evo vam mogočno slovensko klerikalno stranko, katera ima potem še dotok v jednostransko vzgojenem in sistematično fanatizovanem duhovskem naraščanju. V starodavni pobožnosti slovenskega naroda in v tradicionalnem izrednem ugledu duhovskega stanu pa leži garancija za razširjenje stranke. Po ogromni večini obstoja tedaj naša klerikalna stranka iz poštenih fanatikov in le vodstvo stranke je tista perfidna klika, ki zlorablja v svoje nekrščanske namene duhovsko oblast in s katero se nam je dan za dnevom boriti.

Naloga narodno-napredne stranke, ali ako hočete slovenskih liberalcev, je torej v prvi vrsti ta,

da se razbistrijo pojmovi, in da se narodu dokaže vsa perfidnost identifikovanja verskega mišljenja s političnim klerikalizmom. V tem pogledu je naše najboljšo orožje svetovna zgodovina, v kateri si je v najrazličnejših časih in pri različnih narodih klerikalizem sam oskrnil svoje izprva častno ime ter v bojni strasti sam razkril svoje prave, podle tendencije. Francijo in Italijo, Nemčijo in Špansko spravil je ta politični klerikalizem na kraj propada in liki orkan uničila ga je povsod probudivša se narodna razsodnost; njegov sad pa so bile različne reformacije. — Vse to tudi naši klerikalni kolovodje dobro vedo, zategadelj boje se tudi pri nas v prvi vrsti zgodovine in narodne prosvete in zategadelj želé si v prvi vrsti pridobiti šolo, da bi v njej slovenskemu naraščanju po svoje prikrojili zgodovinske resnice. Tudi svobodne vede ne prenaša v šoli klerikalizem, kajti svobodnega raziskavanja se sicer nimajo strašiti večne resnice Kristove vere, pač pa sofistične teorije političnega klerikalizma. Tudi tu je torej treba razločevati versko šolo od klerikalne.

V vseh teh ozirih tudi sočasna zgodovina drugih narodov neusmiljeno dokazuje, da klerikalne tendencije s pravim verskim mišljenjem nimajo ničesar opraviti in zategadelj se klerikalno orožje obrača posebno zoper napredno slovensko časopisje, kateremu je dolžnost opozarjati na vsak dogodek, dokazujoč, da sta vera in klerikalizem dva različna pojma. In tu velja zopet boj v prvi vrsti našemu listu, ki je in bo vsikdar klical slovenskemu narodu, da bodi veren, a klerikalen nikdar. Slastno se zgrabi iz naših člankov vsak odstavek, vsaka beseda, ki se da količkaj zaviti in zavija se potem toliko časa, da se prestroji v framazonski aksijom. Takrat, ko opozarjamo na severno Ameriko, kjer je krščanska in katoliška vera najgloblje prodrla v narod, navzlic popolni verski svobodi in ne da bi imela cerkvena hierarhija najmanjši upliv na politično življenje, takrat sicer modro molče naši ligaši, a kadar se drznemo trditi, da je bil v prvi vrsti politični klerikalizem kriv socijalni revoluciji v Belgiji, tedaj nam z vnemo, ki bi bila vredna boljše stvari, do-

kazujejo soglašanje idej z nemško-liberalno žurnalistiko in z ložo. In najbrže tudi v tem trenutku v „Katoliški tiskarni“ kak brumen ligaš s pomočjo črke P konverzijskega slovarja piše odgovor na sinočni naš članek, v katerem smo hoteli naglašati, da papeža ni smeti identifikovati z vatikansko diplomacijo in da je cerkveni poklic sv. Očeta neodvisen od posvetne vlade nad to ali ono provincijo. In ker smo grajali strastno postopanje vatikanske diplomacije, očital se nam bo najbrže boj zoper prestol sv. Petra, akoravno je to istotako smešno, kakor da bi hoteli našega konstitucionalnega cesarja odgovornega storiti za postopanje vlade nasproti Slovincem.

A vender časih tudi še na take limanice gré nerazsodna masa in zategadelj je naša dolžnost, da z najdrastičnejšimi sredstvi — razbistrujemo pojmove. Naša krivda ni, ako je boj strasten, ako se nam v srajci kaže nasprotna gospoda in ako pri tem prizoru trpi ugled duhovskega stanu. Mi nikdar nismo bili nasprotniki duhovščine, pač pa smo nasprotniki duhovskega stanu združenega v posebno politično stranko. Take nadvlade iz lepa nikdar ne bomo prenašali, ker nas zgodovina uči, da bi bila to poguba naroda. A tudi dober duhovnik ni treba, da bi bil klerikalec, kajti klerikalizem je političen ne pa versk pojem. Saj nas tudi naša domača zgodovina uči, da najboljši slovenski duhovniki niso bili klerikalci po receptu Missia-Mahničevem in istotako ni v tem smislu klerikalna uzorna hrvatska duhovščina. Zategadelj je tudi v naših vrstah, kakor v onih hrvatskih poštenih narodnjakov, prostora dovolj za poštene duhovnike. Za to, da se ohrani narodu vera, se bomo tudi mi vsikdar navdušeno borili in gorje tistemu, ki bi poskusil iztiravati iz naših šol vero in molitev, kakor to skušajo na Dunaji resnični brezverci. Pač pa zapi-ramo tudi šolske duri klerikalizmu, to je politični in posvetni nadvladi cerkvene hierarhije.

To so naša načela in kdor je v svojem srcu prepričan, da so brezverska, ta naj vrže prvi kamen v nas. Ako bi nam res bilo na tem, da se uniči v

LISTEK.

Deželnozborske reminiscence.

Dobrih trideset let je tega, kar so avstrijski centralisti, stvarjajoč pravni temelj deželni zasto-pom, dokazali eminentno svojo nadarjenost za volilsko geometrijo. Računali so sicer jako dobro, a v teh kronovinah, v Kranjski in v Češki, so se njihove nadeje vender izjalovile. Natorni zakon je vender močnejši od nemške lokavosti!

V četrtek začel je deželni zbor kranjski zopet zborovati, a pogled na razmere mej strankami ni vesel. Časi so se korenito izpremenili in z njimi tudi fizijognomija našega deželnega parlamenta.

Dolgo vrsto 24 let sedim že za reportersko mizo v deželnem zboru in marsikaj mi je ostalo v spominu, česar mlajša generacija ne vé, kar pa je kolikor toliko zanimivo. Že kot dijak sem se rad izmuznil v deželno dvorano v „lontovžu“, kjer je sedaj nastanjena deželna vlada kranjska, in živo se še spominjam tedanjih poslancev. Na slovenski strani takrat še ni bilo klerikalcev, naprednjakov, liberalcev ali celó vladnih poslancev, bili so vsi samo, jedino in izključno le narodnjaki in prav zato so nasprotnikom tako imponirali. Nemškutarje sta vo-

dila Dežman in Kromer. Slednji se je kaj rad igral s svinčnikom; kadar je bil dobre volje, je z njim po mizi trkal, kakor pa so ga slovenski poslanci raztogotili, udaril je kar s pestjo ob mizo. V tej dvorani se je tudi primeril tisti sloveči prizor, kateri pregrevajo in ponavljajo nemški listi še danes. Grof Anton Auersperg, nemški psevdopisnik in kmetski oderub, prinesel je bil s soboj troje leta 1863. izdanih šolskih knjižic in je v zbornici kazal rekši: Ich habe die gesammten slovenischen Schulbücher mitgebracht. Nemške somišljenike Auerspergove je ta klavirni dovtip nepopisno vzradostil; kar gugali so se samega smehu, potem pa raznesli v svet novico, da je bil grof Auersperg vso slovensko literaturo prinesel v svojem robcu v zbornico.

Kot reporter začel sem zahajati v deželni zbor l. 1869. Ko bi hotel vse popisati, kar sem od tedaj doživel, kar sem videl in slišal, naraslo bi to na debelo knjigo. Takrat je bila slovenska večina v deželnem zboru ogromna ker so razen Kočevskega in dveh Ljubljanskih nemškutarjev, bili vsi zastopniki narodnega mišljenja. Baš tedaj prvič izvoljeni dr. Zarnik, unet za svobodni parlamentarizem po angleškem uzoru, stavil je predlog, naj si deželni zbor voli predsednika in naj se pri deželnih uradih uvéle izključno slovensko uradovanje. Oba predloga sta bila vzprejeta, dasi dr. Bleiweis in dr. Costa

zanja nista bila posebno uneta, ker sta ju zmatrala za preveč radikalna. Kot piéce de résistance pa je bila pripravljena resolucija za zedinjeno Slovenijo in postavljena na dnevni red kot zadnja točka v zadnji seji. Resolucijo je imel dr. Zarnik utemeljevati, predno pa se je začela debata, voliti je bilo poslanca za državni zbor. Vsi za občinstvo namenjeni prostori so bili natlačeni polni, vse je nestrpnost pričakovalo znamenitega trenutka, ko bo slovenski narod tirjal politično združitev razkosane domovine. A kaj se je zgodilo. Po končani volitvi državnih poslancev ustal je tedanji deželni predsednik Conrad in nazna-nil, da je vsled cesarskega ukaza deželni zbor — zaključen!

Pozneje so se vremena zjasnila in za časa ministrstev Potockega in pozneje Hohenwarta godilo se je Slovincem nekoliko bolje. Leta 1873., ko je cesar v posebnem reskriptu priznal državno pravo češko, prišel je nekega dné dež. predsednik Conrad v spremstvu zloglasnega, sedaj Bog vé kje potepajočega se Julija Vestenecka v dež. zbor. Komaj je stopil čez prag, vzkliknil je dr. Costa: Gewiss ein kaiserliches Handschreiben — in Conrad se mu je pomembno nasmehnil. Bilo je res tako. Conrad je čital nemški original cesarskega reskripta, Vesteneck pa slovenski prevod. Dež. zbor je na ta reskript odgovoril s posebno adresno, katero je sestavil dr.

nemške stranke, „da je Ljubljana v zadnjih desetih letih za petdeset let napredovala.“

Ako tedaj celo naši zagrizeni narodni nasprotniki tako sodijo, želeli bi od naših „konservativcev“ najmanj tihega priznanja, ne pa tacega nesramnega, brez vseh fakt pavšalnega obrekovanja. Tako početje je gotovo vse preje, nego pošteno in najmanj dostojno stranke, kateri pripada velik del naše duhovščine. Rekel sem: „od naših konservativcev“. To lepo ime pridevlejo si mladi možje okolu „Slovenca“ in odbora njih političnega društva popolnem po krivem. Oni niso nikakor konservativci. Konservativce je isti, ki kaj obdrži — ohrani. Ti gospodje pa hočejo popolnoma novo dobo vpeljati in vse izkušene delavne narodnjake, ki v njih rog ne trobijo, mej staro šaro pometati. To so prekucni v pravem pomenu besede. Ako se že o konservativcih v pravem pomenu besede govori, zaslužijo to ime le naši mestni očetje in mi njih zvesti privrženci. Gospodje mestni odborniki ostali so ravno isti, kakor so bili pred leti, ko jih je še „Slovenec“ volilcem priporočal. Niti za pičico se niso spremenili. Spremenili so se le gospodje pri „Slovencu“ in to prav grozno. Stara njih garda odstranjena je od vodstva pri tem glasilu, njih mesta zasedli so pa mladi srboriteži, ki se hočejo hitro kvišku popeti. Ti mladi iz Missia-Mahničeve šole prišli gospodje pa nimajo nobene skušnje. Ne vedo, koliko dela nas je stalo, ko smo si postojanko za postojanko pribojevali. Seveda so onda, ko smo mi ne samo po dnevi, ampak tudi po noči morali agitovati za narodne kandidate v tužni Vesteneck-Widmannovi éri in tudi pozneje, ko smo si leta 1882. priborili narodno večino v Ljubljanskem občinskem zastopu — še hlače trgali po nižjih razredih gimnazije, da celo po normalkah ali pa so se brigali za druge stvari. Tudi o njihovih sedanjih satelitih ni bilo takrat v narodnem taboru nič ugodnega znano. K večjemu čulo se je o nekem dolgopetem kranjsko-nemškem „bursch-u“, o nekem po Notranjskem razna ekskuzivno prodajana posestva kupujočem nemškem psevdodoktorju, itd. Kje ste pa bili takrat? Koliko truda nas je stalo, da smo si prvenstvo pri vratih mestne dvorane pridobili in nemčurje v kot k skrinji na rotovškem hodniku, — kjer se je pred par leti tudi Vaša mlada garda nahajala — potisnili. Pred sedmo uro obstopili smo že ta vrata in nismo se ganili, dasi smo bili vsi premrazeni, preden je volilska komisija poslovati začela. Nekatere Vaše sedanje privržence smo prav s težkim trudom na volišče spravili. Pokojni blagi rodoljub P. moral je k nekemu gospodu okolu Šenklaža trikrat iti, da ga je do volišča pripravil. Zopet drugi Vaši sedanji privrženci niso le z nemčurji glasovali, — še celo njih kandidati so bili. To so neovrgljiva fakta in ako jih moramo danes z nova naglašati, prouzročilo je to le vaše perfidno obrekovanje.

Iz Rima 20. aprila. [Izv. dop.] (Resnica o vzprejemu cesarja Viljema.) Danes popoldne, točno ob 1. uri, pripeljala sta se nemški cesar Viljem in cesarica z velikim spremstvom in bila vzprejeta po običajnem ceremonijelu točno tako, kakor je bilo določeno v programu. Dasi je bil zadnji rimsko-nemški cesar sredi XV. stoletja v Rimu

Jako burni prizori so se tudi primerjali, ko je „der Held von Jantschberg“, poznejši deželni predsednik grof Aleksander Auersperg, predsedoval deželnemu zboru. Ko je nastopil svoje mesto in hotel pozdraviti poslance, nastal je strahovit ropot. Teptanju in sikanju ni bilo konca. Poslušalci so neprestano upili: „Janče! Velče! Kri Rodetova!“ tako da od jeze onemogli grof ni mogel govoriti. Osvedočen sem, da tako viharne seje ni bilo nikdar ne prej ne slej v deželnem zboru kranjskem.

Žalostna, zelo žalostna je bila tista večerna seja, v kateri je dr. Zarnik odložil svoj mandat. Vsakdo je čutil, da je to velika narodna izguba. Zarnik se ni več vrnil v zbornico. Na njegovo mesto je prišel oče borznega davka Adolf Obreza, ki pa tudi že spi smrtno spanje — — —

Te drobne notice mogel bi še izdatno popopulniti in tudi iz novejših dōbe bi se dalo marsikaj karakterističnega povedati, a sedanji čas za to še ni primeren. Deželni zbor kranjski se danes lahko ponaša, da ima toliko strank, kakor francoski ali italijanski parlament, a zanesljive, odločno narodne poslance je lahko sešteti na prstih, a to je nekaj, česar ni bilo opaziti niti v najhujših letih.

x.—

kronan, vendar je pojem „cesar“ Rimskemu prebivalstvu še dosti dobro v spominu, samo jasno mu ni, kako se sedanji cesar razločuje od prejšnjih ali pa celo od rimskih „cezarjev“. Človek, ki ima priliko poslušati, kaj se ljudje o cesarju menijo, bi skoro mislil, da ima tukajšnje prebivalstvo še vedno „cezarje“ v spominu. Zato je bilo danes v Rimu vse po konci, vse se je gnetlo okolo postaje in po glavnih ulicah, po katerih se je moral pomikati slovesni sprévod v Kvirinal. Kdor je opazoval čakalce kraljevih gostov, je hitro spoznal, da jih je privedla na ulico zgolj radovednost. Pri vzprejemu, katerega so se seveda udeležili vsi dvorni in državni dostojanstveniki, je bilo tudi nenavadno mnogo vojaštva z raznimi godbami. Ljudstvo se je povsem apatično obnašalo; navdušenja ni bilo čisto nič, nobenega vzklika, dasi Italijani sicer kaj radi kriče. Le na posamnih krajih so ljudje malo ploskali, ko sta se cesar in cesarica mimo vozila, a to se je godilo tako malomarno, kakor da je bilo naročeno. Ekvipažo, v kateri sta se vozila cesar in cesarica, so spremljali pruski huzarji, katere je ljudstvo še najbolj občudovalo. Huzarji so prišli v Rim že nekaj dni pred cesarjem in sicer iz ozirov na osebno varnost nemškega vladarja. Razen nemških vojakov je tudi vse polno pruskih detektivov in brez števila domačih. To je vse v zvezi z govoricami o nemških anarhistov naklepih. V ulicah, po katerih se je vozil cesar, je primeroma jako malo zastav, v drugih ulicah pa čisto nič. Na parlamentu ni razobešena ni najmanjša zastava.

Znamenitih gostov je sedaj vse polno v Rimu. Nadvojvoda Rainer se je pripeljal včeraj in stanuje v palači našega veleposlanika pri Kvirinalu. Prišla je tudi portugalska kraljica s kraljičem, veliki knez Vladimir kot zastopnik ruskega carja, črnogorski kneževič Danilo in drugi. Od zunaj je privrelo vse polno ljudij v mesto, tako da so ulice in gostilne prenapolnjene in ni nikjer dobiti prostora. Železnice so za vožnjo v Rim dovolile znižanje cen za celih 70%, da bi se le več ljudij zbralo v Rimu. Sedaj zvečer je razsvetljava mesta, a precej skromna. Ljudje nimajo denarjev. V nekaterih ulicah ni razsvetljena nobena hiša. Parlament je temen. Tudi bengalična razsvetljava razvalin kolizeja in Traj. fora je brljava. To je resnica o vzprejemu nemškega cesarja v Rimu.

Z Goriškega, 20. aprila. [Izv. dop.] (Deželni zbor in učiteljstvo na Goriškem. — Resna beseda gg. deželnim poslancem.) Danes, ko se je po dolgem prestanku zopet sešel deželni zbor goriški, da nadaljuje svoje zasedanje, naj nam bode dovoljeno pokazati razmerje mej deželnim zborom in učiteljstvom z ozirom na plače poslednjega. 24. leto bode kmalu preteklo, odkar je v veljavi državno-šolska postava, katera jamči ljudsko-šolskemu učiteljstvu stanu primerno plačo; 23. leto teče, odkar je deželni zbor goriški sklenil postaviti, katera določa učiteljske plače. In kakšne so te „plače“, — ve predobro vsak učitelj: takšne so, da nimajo enakih v celem Avstriji! Ne vstevši provizoričnega učiteljstva je v I. vrsti s 600 gl. plače le 1/12, v II. vrsti s 500 gl. 2/12 in v III. vrsti z borimi 400 gld. letne plače nič manj ko 2/12 vsega definitivno nameščenega učiteljstva t. j. blizu 70%. — Učitelj na Goriškem mora najmanj 20 let službovati za borih letnih 400 gld. — Temu nasprotno pa so življenjske razmere na Goriškem blizu najdražje v Avstriji! Da je na tak način gmotno stanje učiteljstva res obupno, je naravno. Kdo more tedaj učiteljstvu zameriti, da že dolgo vrsto let obrača do deželnega zbora svoje prošnje za zboljšanje plač?

In kak je uspeh po 10letnem prosjačenju? Povsem ničev. Deželni zbor je bil doslej gluh na obe ušesi za prošnje trpečega učiteljstva. Ali je tako postopanje deželnega zbora v korist in blagor deželici naši, naj premislijo gospoda poslanci sami; prišli bodo časi, ko se bode tako postopanje ostro maščevalo nad deželo, kateri je blaginja za deželo in narod delujočega učiteljstva deveta briga.

Deželnemu zboru predložili so se statistični dokazi, da so učiteljske plače na Goriškem najnižje v Avstriji in ti dokazi se pač ne morejo zavreči z ničevim izgovorom, da je dežela naša uboga, kajti tudi po drugih avstrijskih deželah se ne cedi samo mleko in med; a vendar ga ni deželnega zbora našemu jednakega, da bi ne bil v dobi 24 let zboljšal učiteljskih plač. Nastane torej vprašanje: ali so vsi deželni zbori v Avstriji slabši gospodarji kakor

goriški; ali so vsi drugi na krivem potu in le goriški je na najboljšem potu, ker se le poslednji trdovratno brani zboljšati prežalostnega stanja učiteljskega?

Odgovor naj si dadó gospoda poslanci sami; mi pa smo prepričani, da vsem deželnim zborom jednako srce bije za blagor dežele in da so oni na pravem potu, ki ne pusté, da ljudsko-šolsko učiteljstvo v bedi in pomanjkanju vrši pretežavno nalogo svojega stanu.

Kot varčni gospodarji so ne le goriški, ampak vsi deželni zbori leta 1870, določevaje učiteljske plače, kolikor mogoče ostali pri najnižjih plačah; a ko so tekom let spoznali, da so plače sploh prenizke, ali da so se življenjske potrebe podražile, ustrežali so prošnjam učiteljstva za zboljšanje plač in vsled tega vidimo, da so se v vseh deželah po jedenkrat, v nekaterih celo po večkrat spremenile deželne postavbe od leta 1870. zadevajoč gmotno stanje učiteljstva. Povsod drugod se je zboljševalo — le jedino na Goriškem ne — le deželni zbor goriški meni, da je nezmotljiv, da to, kar je jedenkrat sklenil, naj velja za vedno. — Kdo je prav ravnal, ali deželni zbor goriški, ali vsi ostali deželni zbori?!

Tako je ravnal dež. zbor goriški do leta 1893.; kako ukrene letos, zvedeli bomo v kratkem. Prava pravcata mačeha je bil. Ali mu je vzrastlo, ali se mu je obudilo usmiljeno materinsko srce? — Vederemo.

Ves drugačen kakor deželni zbor pa je goriški c. kr. deželni šolski svet. Ne oziraje se na resnico, da je učiteljstvo slabo plačano, da se mu leto za letom zavračajo prošnje za zboljšanje plač, skrbel je, da šolstvo vsestransko napreduje. Dobili smo učne načrte, za temi nove učne načrte in konečno še pojasnila k novim učnim načrtom. Kakor da bi vsega tega za 400 gld. letne plače še ne bilo dovolj — imamo zdaj še nove tiskovine k uradnim spisom, kateri nalagajo lačnemu učiteljstvu poleg celodnevnega poučevanja v šoli — še polno potrebne in nepotrebne uradne pisarenja. Nič ne ugovarjamo vsej skrbi za zboljšanje šolstva, nič ne nasprotujemo, da se učiteljstvo priganja k vztrajnemu delovanju; le to bi radi opomnili, da vsak delavec je vreden primernega plačila in da bi se tudi gledé na učiteljstvo moralo ravnati po pravilu, katero dobro pozna vsak priprost kmetič: ako hočeš, da bode živina vztrajneje delala, daj jej tudi boljše krme. Poznamo le jedno žival, katero pitajo s palico tudi tedaj, kadar jej nalagajo bremena, pod katerimi se krivi suho brbtišče. Po tem receptu ravna se z učiteljstvom na Goriškem! Dvoje je mogoče, ako se preobloženemu osličku ne zamenja palica s senom in ovsom: da sivček ali opeša in se onemogel zgrudi pod težkim tovorom, ali pa, da vrže tovor raz sebe in si poišče hrane pri občestni ograji. — Gospodar pa naj nosi tovor sam in naj ima še palico sam!

Dixi et salvavi animam meam. — —

Iz Gorice, 19. aprila. [Izv. dop.] (Mestne volitve. — Raznoterosti.) Včeraj so končale dopolnilne volitve za mestni zbor, izvoljeni so sami rudečkarji, ker se volitev niso udeležili niti Slovenci, niti konservativci. Udeležitev bila je zagadelj jako slaba, niti petinka volilcev ni volila. Še preden so se volitve pričele, razglasili so dose-danji mestni očetje konservativnega mišljenja prof. Culot, tovarnar Polli, učitelj Jacobi in dr. Pontoni, da ne vzprejmejo mandata. In to je bilo jako umestno, italijanski radikali so občinski voz tako zapeljali, da ne morejo ne naprej ne nazaj. Videli bomo, kam bo še pripeljalo laško gospodarstvo že tako do glave zadolženo občino.

V 3. razredu je izvoljen poznati rudečkar, agent Giorgio Bombig, čegar roditelji so iz Istre doma. V 2. razredu so izvoljeni inženir Bonavio, odvetnik dr. Canetti, lesni trgovec Josip Bramo in lekarnar Ruggero Kürner, v Gorici poznat pod imenom „conte Mercurio“. V 1. razredu sta izvoljena strastna lahona tovarnar Alfred Lenassi in odvetnik dr. Marani. V tem razredu je kandidiral na lastno roko tudi bivši c. kr. okrajni glavar Ciril Bortolotti, a je škandalozno propal, dobil je namreč samo 18 glasov. Mož je obsedel mej dvema stoloma. Lahi ne marajo zanj, Slovenci pa še manj. Sedaj sedijo še trije konservativci v mestnem zboru, ti bodo pa gotovo v kratkem izstopili, tako da bodo potem rudečkarji sami mej seboj.

Vsled interpelacij in dotičnih rekurzov je Tržaška vlada vendar razveljavila občinske volitve

narodu katoliška zavest, tedaj bi bilo najboljšje, roke križem držati v očigled početju naših klerikalcev, kajti zgodovina nas uči, da klerikalizem nikjer ni dolgo vladal in da je katoliška cerkev uprav pri onih narodih, ki so dlje časa stokali pod jarmom političnega klerikalizma, izgubila tla in veljavo. To je žalostna a neovržna zgodovinska resnica in želeč prihraniti narodu slovenskemu take eksperimente in tako bodočnost, klicali mu bomo slej ko prej: Narode, bodi veren vsikdar, a klerikalen nikdar.

Deželni zbor štajerski.

V Gradci, 20. aprila.

V današnji seji nasvetoval je dež. odbornik dr. Wanisch, naj se 23 rodovinam iz Bukovca pri Ptuj, katerim je požar vse uničil, dovoli 2000 gld. podpore. Dež. zbor je vzprejel nujnost tega predloga in nasvetovano svoto jednoglasno dovolil.

Brez debate vzprejel je deželni zbor predlog gledé nekih javnih naprav v Gradci, odobril poročilo in računski zaključek o pokojninskem fondu za štajerske učitelje in dovolil okrajnemu zastopu Oberwölz in občini Nadole pri Rogatcu pobiranje nekih priklad.

V Gradci, 21. aprila.

Mimo nekaterih nevažnih predlog vzprejel je dež. zbor v današnji seji tudi nasvet o ustanovitvi trirazredne dekliške meščanske šole v Brucku. Posl. dr. Heilsberg je predlagal, naj železniški odsek ustno poroča o nasvetih gledé pasnega tarifa na južni železnici in gledé nameravane uvedbe transportnega davka, kateri predlog je zbornica odobrila.

Koncem seje se je čitala interpelacija dr. Starkela, v kateri se zahteva, naj namestnik odgovori na interpelacijo, podano dne 17. septembra l. l. o razmerah na južnem Štajerskem. V tej interpelaciji se je trdilo, da so Nemci na slovenskem Štajerju silno vznemirjeni, ker vlada očitno protežirani slovenski element! Namestnik je sicer takrat, ko je bila stavljena interpelacija, rekel, da se bo informiral in potem odgovarjal, a do današnjega dne tega še ni storil.

Prihodnja seja v soboto.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 21. aprila.

Češki deželni zbor.

Močno gibanje, ki se je začelo po vsem Češkem zoper kukavno postopanje čeških veleposestnikov, ni ostalo brez posledic. Plemeniti gospodje so se vendar ustrašili narodove nevolje in malo odnehali; ali to ni samo navaden manêver, tega pri fevdalcih ni nikdar vedeti. Na odgovor mladočeškega kluba sklenili so veleposestniki, da se udeležé skupne konference odposlancev čeških strank in določili svojimi zastopniki princa Ferdinanda Lobkovic, princa Karla Schwarzenberga in dra. Netala. Ali bo moči na tej konferenci, prva se je vršila danes, dogovoriti solidarno postopanje v nekaterih rečeh, je dvomljivo, kajti veleposestniki se principijelno ne strinjajo z mladočeškimi nazori o državnem pravu.

Costa. Vesteneck je hotel dobiti načrt adrese, da ga prepiše za vlado, komisar pl. Alpi ga je želel dobiti za „Neue Freie Presse“ — takrat so bili so-trudniki in poročevalci nemških opozicijskih listov večinoma vladni uradniki — jaz pa sem ga hotel dobiti za svoje liste. Dr. Costa ni hotel rokopisa nikomur obljubiti, ampak nas je vse tri povabil na 9. uro zvečer v svojo pisarno na Breg, v hišo, kjer je sedaj pisarna dr. Tavčarja. Antichambirali smo jako dolgo. Jaz sem trdil, da dobim načrt v roke, ker se bo Costa gotovo v prvi vrsti oziral na Slovanom prijazne liste. Okolu 10. ure se je naposled prikazal dr. Costa in izročil meni rokopies rekši: „Machen Sie die Sache mit den Herren ab, wie Sie wollen, morgen um acht Uhr will ich das Manuscript haben.“ Sedaj so se začela pogajanja mej menoj, Vesteneckom in Alpijem. Vesteneck me je rotil, naj mu prepustim rokopies vsaj za pol ure, češ da ima v prezidijalni pisarni dovolj pisarjev. A jaz sem imel plen v rokah in bil sem trd, neizprosén, jeklen, kakor more biti samo časnikarski reportér, ki si želi zagotoviti prioriteto. Diktiral sem pogoj in bil je vzprejet, da se namreč v prezidijalni pisarni deželne vlade ob enem napravijo tudi zame prepisi načrta. Šli smo v prezidijalno pisarno, in tam so trije pisarji pisali zame, jeden za vlado, Alpi pa zase — jaz pa sem narekoval. Ob dveh zjutraj je bil prepis že na potu.

— V komisiji za okrajne in občinske reči razpravljalo se je včeraj o punktacijski predlogi gledé ustanovitve okrožnega sodišča v Trutnovu. Mladočeh dr. Pacak je nasvetoval, naj se razprava za teden danj preloži, Staročeh Steidel pa da naj se opusti, dokler niso izdelani vsi elaborati o razdelitvi okrajev. Obveljal je predlog Pacakov, ker sta zanj glasovala tudi zastopnika veleposestnikov.

Borba zoper češkega namestnika.

Vsi češki listi priobčili so včeraj na prvem mestu slovesni protest občinskega zastopa Praškega gledé namestnikovega odgovora na podano mu spomenico. Razprava o tem protestu v obč. svetu je bila viharina. Mladočehi so zahtevali, naj se ta manifest prilepi po vsem mestu, čemur pa so se Staročehi upirali. Julij Grégr je imenoval namestnika nemškega strankarja in ga tako brezobzirno in neusmiljeno napadal, da so bili vsi listi, ki so ta govor doslovno priobčili, konfiskovani. Obč. svet je naposled odklonil mladočeško zahtevo s 46 proti 31 glasom in manifest objavil samo v listih. Obč. svet izreka v tem oklicu najprej svoje globoko obžalovanje, da namestnik gledé podane mu spomenice ni postopal uradno, ampak jo kar na kratko vrnil, ter protestira zoper očitjanje, da si lasti kako pravico, katera mu ne pristojata. Kot varovatelj časti in ugleda mesta mora namestnikovo postopanje zmatrati za skrajno žaljivo tembolj, ker ima obč. svet pravico tirjati, da se njegove izjave vzprejemajo in rešujejo. Potem se navaja v manifestu obširno, koliko žrtvuje občina za nemške šole, dokazuje, da velja vsak nemški šolar občino 50 gld., češki pa samo 36 gld., da imajo Nemci 58 razredov, dočim bi po številu nemških za šolo godnih otrok imeli tirjati samo 32 razredov. Očitjanje, da mestna občina ni naklonjena nemškemu šolstvu, je torej neosnovana, ker stori občina za nemško manjšino več nego je treba, tega pa seveda od nje ni pričakovati, da bo nemške šole ustanavljala za češke otroke.

Vnanje države.

Senzačna vest.

Pariški list „Petit Parisien“ javlja bajé iz diplomatskih krogov, da se poleti snideta nemški cesar Viljem in ruski car in to na Danskem. Cesar Viljem namerava dogovoriti s carjem nekaj modus vivendi, kateri bi omogočil, da se zmanjša število stalne vojske, ker so troški tako veliki, da jih prebivalstvo komaj zmaguje. Cesar Viljem bo pri tem shodu, gledé katerega posreduje danski kralj, nasvetoval zboljšanje nemško francoskih razmer in obljubil podpirati rusko politiko na Balkanu. — Vest je sicer zelo senzačna, a prav verojetna se nam vender ne zdí.

Srbske razmere.

Klub bivših liberalnih poslancev je po dolgem posvetovanju ponudil vodstvo stranke Jovanu Ristiću, kar pa je ta odklonil, češ, da se misli za stalno izseliti iz Srbije in se odpovedati politiki. Namesto Ristića prevzel je vodstvo liberalne stranke bivši ministerski predsednik Avakumović. Ta je sicer jako inteligenten državnik, a v stranki nima toliko ugleda, kakor Ristić ali pa v Novi Sad odišli Ribarac. Z dežele prihajajo neprestano deputacije, poklanjaj se kralju. V občinah, kjer so liberalci s pomočjo raznih sleparskih sredstev izpodrinili prejšnje radikalne odbore, so zopet radikalci na krmilu. V vsi deželi se delajo posebne priprave za volitev v skupščino, zlasti liberalci se že sedaj pripravljajo, da bi preprečili sramoten poraz in pridobiti vsaj nekoliko mandatov.

Francoski parlament.

V torek se zopet snideta poslanska zbornica in senat. Novo ministerstvo Dupuy-Peytral ne bo

imelo prijetnega stališča, kajti razmere se še niso nič zboljšale in difference mej obema zbornicama, vsled katerih je odstopilo prejšnje ministerstvo, so postale še ostrejšje. Vrh tega bo novemu ministerstvu tudi Turpinova aféra prouzročila mnogo sitnosti. Radikalni listi očitajo vladi, da hoče povzdigniti veljavo senata in kujejo orožje zoper ministerstvo. Financijelni krogi sodijo, da parlament ne bo mogel pravočasno rešiti državnega proračuna. Vse dogodbe kažejo, da se je sedanja zbornica preživela, da ni več sposobna za delo, in da bi bila prava sreča, ako bi se razpustila.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 21. aprila. [Izv. dop.]

(Refleksije starega in izkušenega agitatorja.) Končane so letošnje dopolnilne volitve v občinski zastop Ljubljanski. Udeležba ni bila sicer večja, kakor druga leta v enakem slučaji t. j. brez volilnega boja, toda gospodje izvoljenci ponosni so vender le lahko na število volilcev, ker so vsi prišli spontano, brez vsakojake agitacije in kar je tudi nekaj — brez pooblastil, katera se letos sploh niso pobirala, ker je postavljanje kandidatov stari narodni volilni odbor, t. j. klub mestnih odbornikov v roke vzel, „Slov. društvu“ se pa za volitev ni bilo treba posebno brigati. Izvoljeni so tedaj kandidatje, priporočani po narodnem volilnem odboru, malone vsa stara garda, ki je bila pred nekaj leti še (horribile dictu!) — v „Slovenci“ priporočana, v sedanjih žalostnih časih pa prav nesramno napadana. Vprašamo, kaj li se je ta izkušena narodna garda pregrešila, da se jo tako grdo pred vsem svetom opisuje, kakor je to storil minulo soboto v znanem „Slovenčevem“ manifestu odbor kat. polit. društva? Odkrito povedano — mi ne najdemo nobenega vzroka. Pošteno trudili so se gospodje, da so nam v teku njih dvanajstletnega „regima“ ustanovili toli potrebni vodovod, — za Ljubljano uprav fenomenalno delo — veliko vojašnico (sicer bi Ljubljana velik del garnizije zgubila), l. mestno ljudsko šolo, bolnišnico za infekcijske. Dalje odprli so nam mnogo novih potrebnih cest, kakor: Resljevo, Tržaško, Erjavčevo in dr. Priredili so kanalizacijo na teh in na mnogo starih cestah in ulicah. Obnovili so tlak na mestnem trgu in ga priredili na Šentpeterskem predmestju. Tudi v preteklem letu že lepi dobiček — okolu 9000 gld. — noseča mestna hranilnica je plod njih uspešnega delovanja. Istotako pomnoženo redarstvo, katero je gotovo v javno varnost potrebno bilo. Prejšnjih par mož gotovo ni zadostovalo za stolno mesto Kranjske. Tudi ogromni prispevki k dolenjski železnici, za dež. bolnico, deželno gledališče in poštno poslopje kažejo, da so imeli naši mestni očetje pravo srce za interese glavnega mesta. Menim, da je dovolj naštetega, dasi bi še lahko marsikaj omenil, kakor razne olepšave naših šetališč itd. Vse to storili so — brez vsakega povišanja mestnih doklad — razun pri vodovodu 50%. Skratka gg. mestni odborniki zaslužili so v polni meri zaupanje volilcev. To priznavajo tudi naši narodni nasprotniki. Pred kratkim izrazil se je jeden glavnih matadorjev kranjsko-

➡ Dalje v prilogi. ➡

Kmalu potem se je situacija zopet premenila in prišli so trdi časi. Vesteneck je bil tedaj komisar pri trgovinski in obrtni zbornici. Ko smo šli v sejo, v kateri je bilo potrditi preliminar in voliti novega poslanca namestu odstopivšega V. C. Supana, rekel mi je Vesteneck na stopnicah: „Kommen Sie nach der Sitzung zu mir, ich werde Ihnen etwas Neues sagen.“ Seja se je redno zvršila; preliminar se je odobril, poslanec pa je bil voljen rajnki Lavrenčič. Ob 10. uri zvečer pridem k Vestenecku in on mi pové, da je trgovinska in obrtna zbornica — razpuščena. Ko sem jaz to izvedel, so bili že vsi volilni listki po deželi razposlani in predno so v prodajalnici g. Horaka v Židovskih ulicah zbirajoči se narodnjaki kaj o razpustu doznali, tudi večinoma že zopet pobrani, deloma prazni, deloma s ponarejenimi podpisi, in shranjeni v sedaj Datterjevi hiši na Starem trgu pri gosp. T., od koder so jih v jerbasih nosili na magistrat. S to volilsko zmago upeljal se je Vesteneck v deželni zbor. Narodna manjšina postopala je takrat jako močato. Bolj jo je Vesteneck bruskiral, bolj ga je zavračala. Dr. Zarnik je bil duša narodni manjšini. Dr. Bleiweis je zapustil deželni zbor in še po imenovanju Winklerja deželnim predsednikom ni odnehal; nikdar več ga nisem videl v deželni zbornici. Nasvet dra. Zarnika, da je zoper Nemce postopati kar najodločneje, je obveljal. Kadar

je Vesteneck govoril, zapustili so Slovenci dvorano in corpore. Ko se je to prvič zgodilo, izustil je Vesteneck, bled ko smrt, smeje, zoper Taaffeja naperjene besede: „Es können sich zwar schwarze Gewitterwolken zusammenziehen, wie es heute bei unserer Regierung der Fall ist, aber ein lustiger, frischer Wind wird dieselben wegfeegen.“ Pri slednjih besedah namignil je zaničljivo proti zbornici in se prezirljivo nasmejál. Njegovi nemški tovariši, tisti, ki sedaj beračijo Taaffeove milosti, so mu tedaj frenetično ploskali, občinstvo pa je sikalo. In zgodilo se je, kakor je bilo rečeno; vesel prijeten vetrič je razgnal črne oblake in popihal Vestenecka-sleparja v Ameriko ali Bog vé kam.

Naj se vrnem k časom, ko je poznejšnji baron Wurzbach še predsedoval deželnemu zboru. Mož je bil jako originalen. Kadar je n. pr. čital dnevni red v slovenskem jeziku, smejali so se poslušalci glasno. Tako, kakor Wurzbach, še ni v deželnem zboru nihče mrcvaril našega jezika. Samo jedenkrat je pokazal nekoliko enerzijske. Ko je stari burokrat Kromer zabavljaj, da se je dovolil tedanjemu vodji posilne delavnice Škodlarju dopust, češ, „dieser Verlust ist unersetzlich“ (Škodlar je namreč ostal na Štajerskem) segel mu je Wurzbach v besedo in emfatično vzkliknil: „Kein Mensch ist unersetzlich, auch ich nicht“, kar je obudilo splošno krohotaenje.

v Ločniku v tretjem razredu. Kakor znano je v Ločniku zloglasna „Lega nazionale“ pri teh volitvah strastno in brezobzirno agitirala, akopram bi postavno se ne smela v politične zadeve mešati. Ali kaj se hoče, vlada je v tem obziru slepa. Legovci so zaznali hitro po dotičnej interpelaciji v državnem zboru, da bodo volitve uničene in pričeli so takoj za nove volitve terén pripravljati.

Tudi v Solkanu so občinske volitve v prvem razredu uničene; v tem razredu je poznati tovarnar Alfred Lennassi mešal in z raznimi zvijačami pripomogel svoji stranki do zmage.

Interpelacija poslanca Vjekoslava Spinčiča in drugov v seji državnega zbora dne 22. marca na ministra predsednika glede političnega in narodnega položaja na Primorskem, izšla je kot ponatis iz našega uglednega lista „Il Rinnovamento“ v 10.000 iztisih, naročniki dobijo to knjižico kot prilogo, ako bi jo kdo imeti želel, naj se obrne do uredništva, poslala se mu bode brezplačno. Ker ravno že o „Rinnovamento“ govorim, naj mi bode dovoljeno omeniti, da Slovenci ta ugledni slovanski list premalo podpirajo.

Iz Kandije pri Novem Mestu, 17. aprila 1893. (Železnica; suša; gozdni požari; ceste.) Delo vsled ugodnega vremena dobro napreduje in upati smemo, da bode vse pravočasno dogotovljeno. Ljudje se sicer pritožujejo, da je slabo plačilo za domačine, me tem ko priprosti laški delavec dobiva 30—40 kr. več mezde. Ali so morda domačini slabjši in manj pridni delavci? Znano je pač, da je Slovenec priden, vztrajen in pošten delavec, zakaj torej ta razlika? V predoru pod sv. Ano nad Mirnopočjo je nečega Štefana Luzarja iz Št. Peterske fare zasulo. V tem predoru so že trije našli smrt.

Suša je že huda in če Bog ne dá kmalu dežja, ne vemo, kaj bo kmetič začel s svojo živino. Mrve in slame nima, da bi jo živini pokladal in na pašo tudi ne more z njo, ker še ni skoro nobene vegetacije.

Letošnja spomlad je usodepolna za gozdove. Toliko požarov še ni bilo nobenkrat kot letos. Na naših Gorjancih je že dvakrat gorelo in sedaj gori že tretji dan zopet v Gorjancih v Št. Jernejski županiji, in sicer Pletarska hosta. Kaj je vzrok požara, še nikdo ne vé. Sama suša menda ne.

Novomeško prebivalstvo je jako razburjeno, ker je nekdo raztrosil vest, da je preložitve ceste od mosta na bregu Krke do kolodvora že sklenena stvar. Ako se uresniči ta vest, potem je Novo Mesto popolnoma v stran potisnjeno, zgubi veliko sedanjega prometa in hiše po mestu zgubé najmanj polovico na svoji vrednosti. Pač res, ako je potreba na cesti vse klance odpraviti, zakaj pa se potem ne odpravi klanec v Kandiji, kateri ni nikakor boljši kakor v mestu? Tam se sme živina trpinčiti. Pred par leti se je cesta čez kapiteljski hrib popravila in takrat ni nihče vedel za mestni klanec. Mesto je pri novi cesti napravilo šetališče in majhen park, kar je stalo okol 3000 gld. in ta svota je večinoma v vodo vržena, ako se napravi tam pod skalnatim bregom nova cesta.

Priznavamo potrebo poprave ceste, pa cesta naj se tako popravi, da bode koristila okolici in mestu, ne pa, kakor nekateri prijatelji mesta želijo, da naj koristi Podgorcem, mestu samemu pa zasadi smrtni udarec.

Ko je bilo treba delovati na to, da se zadobi železnica, je mestna občina in meščanstvo žrtvalo ogromno svoto. In sedaj naj bi bila ta žrtev povod propada mesta? Ne moremo verjeti, da bi mogel kdo biti tako zaslepljen, da ne vidi škode, katera nastane občini, ako se jej vzame prometna žila. Istina je sicer, da „kramarji“ sami ne vzdržé države, vendar pa so jeden najmočnejših stebrov, in torej je tudi dolžnost, na njihove koristi se ozirati in ne smatrati jih samo za „misera contribuens plebs“.

Da se vsem ugodí, bi bilo morda umestno, da se napravi novi most čez Krko od Kutnarjeve hiše do Vindišarja in potem je mestni in Kandijanski klanec odpravljen. Torej „zwei Fliegen auf einen Schlag“. Stroški bi najbrž ne bili višji, kot če se dela cesta ob bregu Krke, pod skalnatim mestnim bregom.

Naš državni poslanec, ki je že toliko za Dolenjsko storil, naj tudi tukaj porabi svojo uplivno besedo v korist svojega volilnega okraja. Na rokah ga bodo nosili volilci, ako odvrne pretečo nevarnost od mesta.

Puščavnik pri Sv. Jeri.

Domače stvari.

— (Občni zbor „Narodne Tiskarne“.) Opozarjamo na jutranji občni zbor delniškega društva „Narodne Tiskarne“, ki se vrši ob 11. uri dopoldne v društvenih prostorih v Vegovih ulicah števil. 2.

— (Sinočni „Slovenec“) se bavi z našim člankom o belgijskih razmerah in trepetu same jeze, ker smo gledé socijalnega vprašanja navzlic vsemu čenčanju na katoliškem shodu še vedno tistih nazorov, kakor pred leti. Kakor židje, ki vsi kričé, ako se kakemu posamnemu njih rodu na noge stopi, tako tudi mejnarodni klerikalci. Ta taktika je dobra za tiste, ki imajo opraviti z nevednimi ljudmi, pametnega človeka ni na tak način prepričati. V stvari sami mu tu ne bomo odgovarjali, ker precizujemo svoje stališče itak v današnjem članku. A „Slovenec“ bi rad ublažil našega članka utis in skuša v to svrhu osmešiti naš list, češ da je članek posnet po N. Fr. Pr. Na to pa odgovarjamo sledeče: Ako imajo Slovenčevi uredniki še kako iskro poštenja, naj ponatisnejo doslovno oba članka, Slovenčevim čitateljem ne bo škodilo, če po dolgem prenehanju dobé zopet kaj pametnega brati. Ako „Slovenec“ ne ustreže tej naši želji, zmatrali ga bomo tudi v tej zadevi infamnim obrekovalcem, kakeršnega se je že večkrat izkazal. Sicer pa ni noben človek popolen svetnik in istotako tudi ne grešnik v vseh stvareh in ako je v tem ali onem vprašanju unanje politike naše mnenje soglasno z onim „N. Fr. Pr.“, tedaj je to pač nedolžen slučaj. Saj je isti list tudi že večkrat izrazil svojo zadovoljnost z narodno politiko preuzvišenega g. knezoškofa Missie in vendar zaradi tega zadnjemu nihče ne bo očitil, da je framazon, temveč k večjemu, da istotako kakor „N. Fr. Pr.“ tudi on ni prijatelj naših narodnih teženj. Da bi hoteli mi Slovenčeve članke tako soditi, kakor on naš članek, bi lahko dokazali, da so vsi posneti po „Vaterlandu“, saj so nedavno tega katoliški poštenjaki pri Slovencu celo iz židovskega „N. Wr. Tagblatt“ skoro doslovno recimo preložili članek „Rumeni mož“. Spoštovanje pred svojimi čitatelji nam brani, da bi priobčevali ta ke reči, Slovenčevi uredniki morajo že vedeti, kakšen je njihov publikum.

— (Osobne vesti.) Davčni kontrolor v Novem Mestu g. Rudolf Verbič je imenovan davkariem v Postojni; davčna pristava g. M. Lilek in Ig. Kline kontrolorjema, prvi za Krško, drugi za Brdo; davčna praktikanta gg. Ivan Jereb in Albin Flack in računski oficijal g. Fran Kos davčnimi pristavi. — Premeščeni so nastopni davčni uradniki gg.: kontrolor Fran Gregorič iz Krškega v Novo Mesto; Alojzij Mušič iz Črnomlja v Ljubljano; Ivan Rismaul iz Vipave v Škofjeloško; Miroslav Zacula iz Škofjeloke v Vipavo in Ivan Globočnik iz Kranja v Radovljico. — Davčni nadzornik g. Floriani imenovan je višjim davčnim nadzornikom za finančno vodstvo na Primorskem. — Carinski prejemnik g. Rihard Komel v Gredežu postal je carinski asistent v Trstu; na njegovo mesto pride g. Andrej Bavdaž.

— (Slovenski romarji v Rimu.) O bivanju slovenskih romarjev v Rimu piše včerajšnja „Soča“: K sv. Očetu šli so Slovenci kot „rep“ Nemcev. Ko smo se drezali pred bodnikom „delle carte geografiche“, kjer je bila avdijenca (dné 14. t. m.), klicali so: Oesterr. Pilger voran! Slovenci počakajte! Vsi drugi romarji predstavili so se sv. Očetu pod imenom svoje narodnosti. Zedinjeni Rusini so slišali celo v svojem jeziku sv. mašo v cerkvi sv. Petra in sicer na privilegovanem altarji, kjer sme le papež sam maševati. Sv. Oče pa so rusinskemu škofu dovolili, da je opravil nekrvavo daritev na tem altarji pred verniki zjedinjeno grške cerkve. Armenci, Rumunci, Madjari, Poljaki — da ne govorim o večjih narodnostih — predstavili so se papežu kot skupna narodnost in toisto storili bodo tudi Čehi te dni, le Slovenci služijo povsodi za „stafažo“. To je „znamenje časa!“

— (Slovensko planinsko društvo) naznanja vsem častitim članom in prijateljem svojim, da priredi II. društveni izlet dne 11. maja k Sv. Joštu. Odbor bode o pravem času poskrbel, da ne bodo izletniki ničesar pogrešali. Ker bo ta izlet na praznik, bode tudi sv. maša, pri kateri bodo peli društveni pevci. III. daljši izlet napravi društvo o binkošti, — kam, ni še določeno. Mlado društvo se krepko razvija. Udje se prav pridno oglašajo. Dozdaj jih je pristopilo 150, mej njimi 1 ustanovnik.

— (Zborovanja avstrijskih živinozdravnikov,) ki se bode vršilo mej časom od 23. do 25. t. m. letos na Dunaji, udeležil se bode tudi g. Julij Deu, oskrbnik mestne klavnice Ljubljanske, kot delegat zadruge živinozdravnikov kranjskih, in odide v to svrhu danes ali jutri tja.

— (Vodovod Ljubljanski) upeljal se bode tudi po spodnjih Poljanah, kakor hitro bodo pogajanja z upravo Dolenjskih železnic ugodno dognana.

— (Južna železnica in — ravnopravnost.) Pri tem prometnem zavodu, ki teče deloma tudi po slovenski zemlji, bide se naši narodnosti in ravnopravnosti v obraz — kjer se more. Sprevedniki večinoma ne znajo ali pa nečejo znati našega jezika, vodstvo pa tudi nič boljše ni! Ni čuda torej, če se imena kranjskih postaj po nekod le nemški kličejo, napisi in oglasi le nemški pritiskajo na stene in table in da se mora človek — včasih vozeč se v III. razredu, — v resnici boriti za prostor, ko notri (zlasti v nočnem času) — razno človeštvo kar — „križem“ leži! . . . I. t. d.! — G. Karlu Klunu je vse to seveda — „wurst“!

Popotnik-opazovalec.

— (Vrtnarsko društvo) namerava se — kakor se čuje — ustanoviti v Ljubljani; imelo bi namen, vrtnarsko stroko povzdigniti na dostojno stopinjo in pospeševati na Kranjskem toli zanemarjeno vrtnarsko umetnost in vrtnarstvo v obče. — Umestno bi bilo, da se ta ideja obistini.

— (Pomanjkanje delavcev) opazovati je moč dan na dan bolj pri grajenju — Dolenjskih železnic. Zbog tega na nekaterih mestih važna in nujna dela jako počasi napredujejo ozir. zastajajo! To pomanjkanje se bode pa čutilo tu in drugod še dokaj hujše, zlasti sedaj, ko se bode zidalo v našem stolnem mestu toliko novih stavb. Dela se torej ne bode manjkalo — pridnim ljudem, a ti hočejo biti seveda tudi dostojno plačani! Ta plačila so pa marsikje ugodnejša, vsled česar se delavci železnici odtegujejo in gredó drugam, kar je vsekako obžalovati.

— (Promenadni koncert) Jutri ob 1/2 12. uri dopoldne igra vojaška godba domačega pešpolka v glasbenem paviljonu v „Zvezdi.“

— (Suša.) Iz raznih krajev se poroča o veliki suši, ki ovira rast na polji in po vrtovih. Včeraj proti večeru imeli smo pač nekaj malo dežja, a popolnoma zagrnevo nebo se je hitro zopet zjasnilo in kmalu bilo je po dežju, ki je bil že toliko potreben. Morebiti ga je bilo vsaj drugod kaj več.

— (Pozor pred sleparskimi agenti.) Z Jezerskega piše se nam, da se je te dni klatil tam in po Kokri neki Anton Kuhar, imenujoč se cesarskega komisarja, ki je poslan, da zavaruje posestnike v cesarsko zavarovalnico. Ko so ga po županovem opozorjenju prijeli zaradi tega orožniki na Jezerskem, dokazalo se je, da deluje za neko zasebno zavarovalnico. Mož je vsled orožniškega posredovanja zapustil sedaj omenjene kraje ter se pomaknil nižje doli na Kranjsko. — Mi opozarjamo pristojne oblasti, naj pazijo, da se ne bode ljudstvo begalo in v denarno škodo spravljalo po brezvestnih agentih.

— („Leonov drevored“.) V Rovtahnad Logatcem zasadili so ob novi okrajni cesti koncem vasi nov drevored, deloma s sadnim deloma z lipovim drevjem, ter ga krstili „Leonovim drevoredom“. — Ondotni kmetijski podružnici pa je podarila kranjska hranilnica v podružnične namene znesek 80 gld.

— (Novoosnovano bralno društvo v Domžalah) bode imelo — kakor smo že naznanili — jutri popoldne ob 3. uri v prostorih gosp. Jakoba Jermana svoj prvi shod, pri katerem se bode volil odbor. Naj bi se prav obilo novih članov oglasilo in udeležilo tega shoda. Ravno v Domžalah je bralno društvo bilo prav potrebno, čast torej rodoljubom, ki so je osnovali.

— (Bralno društvo v Mokronogu) priredi v nedeljo dne 23. aprila t. l. v gostilni „pri Lipi“ društveno veselico z gledališko predstavo proti ustopnini. Igrali se boste igri „Župan“ in „Oče so rekli, da le“. K obilni udeležbi vabi najljubše odbor.

— (Pevsko društvo „Zvon“) priredi veselico v nedeljo dné 23. aprila 1893. l. v prostorih g. Ig. Zoreta v Črnem Potoku. Vapored obsega tamburanje, mešane in moške pevske zборе, čvetero-

Dalje v prilogi.

speve in šalji prizer „Brivec“. Vstopnina za neude 30 kr., z družino 50 kr.; udje prosti. Začetek ob 5. uri popoldne. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

— (Požarom) ni konca ne kraja. Dne 14. aprila vnela se je hosta nad Št. Vidom na Nanosu in so morali tamošnji ognjegasci pomagati, da se je ukrotil ogenj. Zgorelo je precej veliko gozda in je škoda znatna. — V gozdih „Drča“ in „Čelo“ v Škofjeloškem okraji zgorelo je dne 16. t. m. kakih 8 oral gozda in znaša škoda kakih 200 gld. Iz raznih družih krajev se poroča o gozdnih požarih, tako iz Črnomeljkega okraja, kjer je zgorelo v gozdu „Zastava“ na 5 oralih gozda mnogo hrastovega in smerečnega drevja. Škoda se ceni na 150 gld. V Dobravi v Radovljiškem okraji se je tudi vnela hosta in je ognjegasno društvo iz Save kmalu udeležilo ogenj. — Gledé požara v Bukovcu pri Ptuj, o katerem smo že v torek poročali, javljajo se nam še nastopne podrobnosti: Pogorele so 29 gospodarjem hiše in gospodarska poslopja, ves živež, orodje in obleka. Trije otroci so zgoreli. Živine je zgorelo 22 glav. Velikemu siromaštvu so razni dobrotniki po svojih močeh kolikor toliko vsaj hipno odpomogli. V dveh urah nabralo se je v „Narodnem domu“ v Ptuj po predsedniku g. Gregoriču 60 gld., vrh tega so darovali: g. Hutter 50 gld., g. prošt 20 gld., g. dr. Horvat 10 gld. in g. Reicher tudi 10 gld. Gg. Ornig, Stary in Fürthner pomagali so s tem, da so poslali po g. Fr. Čehu koj drugi dan revežem peciva, g. Kazimir, trgovec v Ptuj, pa daje pogorelcem brezplačno špecarijsko blago. Tudi večinoma vsi ostali trgovci Ptujski pomagajo vsak po svoji moči. Vsem dobrotnikom torej — presrečna hvala!

— (Najden mrtvec.) V sredo našel je posestnik Matej V. iz Rudna truplo 54letnega gostača Franceta Jelenca iz Česence v tamošnjem potoku. Jelenec je brčkone bil napit in padel v potok, kjer je našel smrt.

— (Javen shod) priredi katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem v nedeljo dne 30. t. m. v gostilni pri Šercarju v Šmihelu nad Pliberkom z naslednjim vsporedom: 1.) Pozdrav predsednika. 2.) Govor o političnih strankah na Koroškem. 3.) Govor o šolah. 4.) Govor o važnosti volitev sploh. 5.) Odgovor na nekatere opazke poslanca Plavca in g. pl. Metnitza na shodu „Bauernbunda“ v Pliberku, ki se je vršil preteklo nedeljo 16. t. m. 6.) Govor o gospodarskih zadevah koroških Slovencev. 7.) Slučajni govori, razni nasveti in vpisovanje novih udov. — Začetek ob 4. uri popoldne. Po končanem zboru je prosta zabava.

— (Bauernbundske shod,) ki se je vršil preteklo nedeljo v Pliberku, je bil jako slabo obiskan. Udeležilo se ga je le malo število Pliberških purgarjev, kmetov so pa zastoj pričakovali. Menimo, da so se pač prepričali ti možakarji, da jim na slovenskih tleh neče rasti nemška pšenica. Zdaj, ko so fiasco naredili, se pa jezijo nad našo duhovščino, češ ta je navlaš na ta čas napravila molitve za dež, da je kmete odvrnila od tega shoda. Smešno!

— (Ravnopravnost pri Goriških sodiščih.) Zadnja „Soča“ pripoveduje res čudne reči o ravnopravnosti slovenskega jezika pri Goriških sodiščih. Pred 25 leti je bilo bolje nego pa danes! S tem je pač vse rečeno. Pri obeh sodiščih v Gorici ni ne jednega uradnika, ki bi bil v besedi in pismu več slovenskemu jeziku. Najmanj znata pa preiskovalna sodnika, ki bi morala največ znati. Državno pravdnitvo varuje veljavo italijanskega jezika, slovenskim kmetom pošiljajo se italijanska vabila itd. To so res čudne, neverjetne razmere!

— (Zapuščina dobrotnika.) V Trstu umrl je bivši kapitan in posestnik ladij Karol Bartoletti v 82. letu svoje starosti. Bil je samec in je vse svoje imenje, kakih 350.000 gld. ostavil Tržaškemu dobrodelnim zavodom. Vsoto 80.000 gld. pa je odločil za ustanovo, iz katere naj se vsako leto na dan njegove smrti obdarijo uboge rodbine vsaka s 50 goldinarji.

— (Rendezvous v železniškem kupcu.) Na državnem kolodvoru v Trstu zapazil je železniški čuvaj v sredo proti polnoči dve osobi raznega spola v nekem železniškem vagonu drugega razreda. Misleč, da sta se splazili v voz z namenom, da bi kaj pokradli, zaprl je kupé in naznanil drugo jutro stvar policijskemu uradniku, ki je imel inspekcijo. Pokazalo se je, da sta bila le dva zaljubljenca brez lastne strehe, ki sta si zbrala železniški vagon za svoj rendezvous.

— (Resljeva slavnost) vršila se bode na Dunaji primerno slovesno; v dan spomina stoletnice njegove smrti izdala se bo v ta namen sestavljena slavnostna brošura v nemškem jeziku. — Ker počivajo zemeljski ostanki Resljevi na Ljubljanskem pokopališču, namerja se, tudi v Ljubljani ta dan primerno proslaviti, ter če bode možno, izdati tudi v slovenskem jeziku malo brošurico.

— (Volilska svoboda v Hrvatski.) Pri deželnozborski volitvi, o kateri smo poročali včeraj, glasoval je izmej uradnikov jedini g. Pavo Gabaj kr. računski praktikant za kandidata združene opozicije. To je bilo v četrtek, včeraj pa je bil ta uradnik, kakor poroča „Obzor“ že — odpuščen. Zares plemenita osveta! — K včerajšnjemu poročilu pristaviti nam je še, da je meščanstvo po volitvi priredilo g. dru. Amrušu sijajno manifestacijo, kakoršne že dolgo ni videl kraljevi Zagreb. Posebno navdušeno pozdravljal je narod tudi voditelja volilne agitacije g. dra. Franka in g. biskupa Guglerja, ki si je stekel pri tej priliki za hrvatsko stvar velikih zaslug. Popraviti pa nam je poročilo v toliko, da je bila to le prva zmaga združene opozicije v Zagrebu, ne pa v obče, ker si je pridobila združena opozicija tudi že mesto Brod, ki je bilo dosihdob vedno v madjaronskih rokah.

— (Madjaronska kazina v Zagrebu) hoče si tudi zgraditi svojo hišo in se je to sklenilo pri zadnjem banketu, ki so ga priredili člani na čast novoizvoljenemu predsedniku grofu Erdödyu, kateri je obljubil v to svrbo 5000 gld. Kako bode s prispevki, se bode pokazalo. Iz uradniških možajnikov se pač ni nadejati kaj izdatnih prispevkov.

Razne vesti.

* (22.000 prosjaških pisem) dobil je italijanski kralj Umberto, kakor poročajo rimski listi, povodom srebrne poroke. Izmej teh pisem je bilo 5000 rekomandovanih, 17.000 pa navadnih.

* (Delavci proti osemurnemu delavnemu dnev.) Da niso vsi delavci za osemurni delavni dan, se je pokazalo zopet te dni, ko se je oglasila deputacija rudarjev iz Durhama v Northumberlandu pri Gladstonu ter mu izjavila, da so proti osemurnemu delavnemu dnev. Gladstone jim je odgovoril, da smatra parlamentarno razpravljanje o tej zadevi kot napad na osobno prostost in je rekel, naj se v vsakem okraji glasuje slobodno o tem vprašanju.

* (Kolera na Ruskem.) Po uradnih poročilih je v drugi polovici minulega meseca v Podolski pokrajini zbolelo 460 oseb, umrlo pa 120. V prvi polovici tega meseca pa je v pokrajini Ufa zbolelo 113 oseb, umrlo pa 53. V drugih pokrajinah zbolelo in umrlo je neznatno število oseb.

(Nova ljubavna tragedija v Pragi.) Knjigovez Patera, oženjen in oče dveh otrok, imel je ljubezen z vdovo Demlicko, ki je delala z njim skupaj v Schmelkejevi knjigovoznici. Dne 19. t. m. šla sta se sprehajati v gozdiču pri Šarki. Patera ustrelil je večkrat na svojo ljubico, potem pa se je ustrelil sam. Demlicka je teško ranjena. To je drugi jednaki slučaj umora in samomora v kratkem času.

* (Kaznovana nezvestoba.) V Parizu zastupila se je te dni neka Avstrijanka Teodorovič. Izpila je mešanico iz fosforja od užgalic in umrla po groznih dolgih mukah v bolnici. Ostavila je soproga in malo hčerko ter šla s svojim ljubimcem medicincem Ludovikom R. z Dunaja v Pariz, kjer je on nadaljeval zobozdravniške študije. Ko je videla, da se je ljubimec nje že naveličal, vzela si je življenje. Samomorilka bila je stara še le 26 let.

* (Zadnji potres na otoku Zante) bil je še huji nego prvi. Vreme je bilo lepo in čisto, ko se je na mah stresel ves otok. Ulice kažejo grozen prizor. Gledališče se je popolnoma razrušilo, istotako se je podrl velike cerkve stolp in obmorskem bregu so vse hiše le še razvaline. Na ulicah in cestah je videti po 50 vatlov dolge razpokline. Skoro vse hiše na vsem otoku so tako poškodovane, da ni moči v njih prebivati. V mestu je ubitih 14 ljudi, v vaseh 16, kolikor je dozdaj znano, nad 200 pa je poškodovanih. Škoda, katero sta prouzročili ponovljeni potresi, se ceni na 1½ milijona frankov.

Književnost.

— „Slovenski Pravnik“ prinaša v štev. 4. nastopno vsebino: 1.) Dr. Jauko Pajk: O naravnostveni obvezanosti (Dalje). 2.) O popravkih po tiskovnem zakonu. 3.) Iz pravosodne prakse. Civilno pravo: a) Štirinajstdnevni rok za odpoved §-a 1116. obč. drž. zak. razveljavil se je po §-u 2. ces. naredbe z dne 16. novembra 1858, štev. 213. drž. zak. ter ne veljav §-u 2. lit c) navedene naredbe določeni rok za odpoved 14 dni za najemne pogodbe, pri katerih ni določeno, doklej trajajo. b) Meniškopravni ugovori. — Tolmačenje čl. 16 men. r. c) Ako sme upnik tirjati plačilo po svoji

potrebi zapade tirjatev takoj v plačilo. d) Civilni sodnik sme v odškodninski pravdi poškodovalcu šteti v krivdo tudi okolščine, katere niso temelj kazenski razsodbi, na podlagi katere toži zasebni udeleženec. — Razdelitev odškodnine mej poškodovalcem in poškodovancem (§ 1304. obč. drž. zak.). Povračitev pravnih stroškov v takem slučaju. Kazensko pravo: Hudodelstvo goljufije po §-ih 197. in 201 lit c) kaz. zak. 4.) Književna poročila. 5.) Razne vesti. 6.) Pregled pravosodstva.

— „Vesna“, mesečnik slovenskega dijaštva, prinaša v štev. 4. nastopno vsebino: Jos. Jaklič: Pomladne pesni; — Alastor: Doktor Mahan; — Danica: Rojenice; — Danica: Brvica; — Radica Bleška: Spomini; — Vilindar: Sonet; — J. Vencajz: Slovenski narod in velike šole; — Glasnik; — Vestnik; — Književnost in umetnost. Opozarjamo prijatelje „Vesne“ zlasti na spretno pisano polemiko z dr. Mahničem; naduti Goriški prorok jo je tudi tu pošteno skupil.

— „Almanak hrvatske bogoslovne mladeži na spomen 50-godišnjice biskupovanja Sv. Oca pape Leona XIII.“ — Hrvatski bogoslovci so se že lani dogovorili, da v spomin na 50-letnico škofovanja papeža Leona XIII. izdajo poseben almanah. Gradivo za to krasno delo je jako mnogovrstno. Knjiga bo natisnena v formatu lani od Matice Hrvatske izdane prekrasne „Hrvatske Antologije“ in bo obsegala 20 tiskanih pol. Cena je določena na 1 gld. „Zbor duhovne mladeži v Zagrebu“ (Kaptol 9) vabi tem potem na obilno naročbo na ta almanah, na kar opozarjamo svoje čitatelje.

— „Hrvatsko-slovenski ciklista“ prinaša v štev. 6. nastopno vsebino: Uredovne vesti saveza; — Naš savez; — Beč-Berlin; — Uredovne vesti družtva; — Utrke; — Domače vesti; — Literatura; — Različite vesti.

— „Technický obzor“ orgán spolku architektů a inženýrů v Kralovství Českém, prinaša v štev. 9. nastopno vsebino: Světová výstava v Chicagu; — Průplav dunavsko-vltavský; — Zprávy stavební; — Prostředky dopravní; — Oznámovatel submissí; — Zprávy spolkové.

— „Geografia per tutti“, se imenuje znanstven časopis za zemljepisje, izhajajoč po dvakrat na mesec v Milanu. V štev. 6. z dne 31. marca t. l. prinaša na prvih dveh straneh iz peresa prof. F. Musoni-a v Palermi zanimiv članek: „Gli studi geografici in mezzo agli Sloveni“, (la Matica Slovenska — un libro sulla contea di Gorizia e Gradisca.) Pisatelj članka je unet Italijan, kakor kažejo nekatere mesta njegovega članka, vendar se izraža prav simpatično o Slovencih, katere naj bi Italijani — kakor pravi — spoznali bolje. Laskavo se izraža potem o slovenskih pisateljih in navaja razne, v letopisu „Slov. Matice“ objavljene znanstvene članke o Slovencih in Slovanih sploh ter poudarja lepi slovstveni napredek malega slovenskega naroda. Obširno govori konečno o prof. Rutarja knjigi „Poknežena grofija Goriška in Gradišćanska.“ Seveda pisatelj kot Italijan imenuje grofijo Goriško „parte integrante della nostra penisola“ (integrirajoč del našega polotoka) vendar prizna, da sta dve tretjini prebivalstva slovenski (135.000 mej 219.215) in da Slovenci bivajo na 2385 □ km izmej 2950 □ km vse grofije in da se Slovenci začenjajo zavedati potrebe, da se zedinijo. Konečno nasvetuje, naj bi „Slov. Matica“ izdala v novi in v večji obliki Kozlerjev zemljevid slovenske dežele in krajevni imenik v treh jezikih.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Gradec 22. aprila. V včerajšnji seji interpelirali posl. dr. Starkel in tovariši, kdaj misli vlada odgovoriti na interpelacijo z dne 17. septembra l. l. o podpiranju slovenskih prizadevanj gledé nemških krajev v malem Štajerju. — Posl. Koller in tovariši nasvetovali podržavljenje južne železnice.

Dunaj 22. aprila. Državni zakonik publicira potrjene zakone o lokalnih železnicah in sicer o Ziljski in o Podolskih ter potrjeni zakon o državni subvenciji lokalni železnici Ljubljana-Kamnik.

Dunaj 22. aprila. Na vojaškem vežbališču „Schmelz“ ogledal je danes cesar Dunajsko posadko. Navzočni so bili še nadvojvode Karol Ludovik, Ferdinand in Viljem ter nadvojvodinje Marija Terezija, Marija Anuncijata, Elizabeta, potem vojvoda Cumberland, ministri

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

- Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 11. uri 55 min. predpoludne osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 21 min. popoldne osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Pariz, Linc, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Prago, Karlove vane, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

- Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždani, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plznja, Budejevice, Solnograda, Linca, Ischija, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

- Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 10 " popoldne v Kamnik.
" 7. " 00 " zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

- Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 08 " dopoldne iz Kamnika.
" 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej. (12—86)

Hiša

v kateri je gostilna in trafika, z vrtom, kegljiščem in poljem, v Predtrgu pri Radovljici, proda se iz proste roke pod ugodnimi pogoji. (401—3)

Natančneje izve se pri Tomažu Vogelniku, posestniku v Predtrgu pri Radovljici.

Oljni ekstrakt za uho

od c in kr. sekund. zdravnika dr. Šipek-a. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let avtoritete, ker odpravi vsako neprirojenost, uklanja takoj slab posluš, uspešno tok in vsako ušesno bolezen; dobiva se proti doplačilju gld. 1.70 v vsej Avstro-Ogerski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni "pri sv. Duhu" g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Köglja in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefu Cristofaletti-ju v Gorici; na Dunaji pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Stefanovem trgu št. 8, in pri lekarju Twerdy-ju, Mariahilferstrasse 106. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: c. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (1314-18)

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra. Retau-a Sebeohrana.

Česko izdanje po 80. nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegovi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bierey v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsaki knjigarni. (291—6)

Za želo dec.

(332—6)

Trnkoczy-jev

Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Slasten!

Učinkuje na želodec osvežujoče, krepi, vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se z obratno pošto. —

Za želo dec.

Največje skladišče raznega semena

n. pr.: nemške, štajerske, incarnat, turške in travniške detelje, raznih vrst pesnega semena, splošno znano kot najboljša krma za živino; travnega semena za suhe, mokre, peščene in glinovite travnike; velika izbira semen za salato, kumare, peteršilj, selerijo, sladki grah, fižol in vse druge vrste semen za zelenjad. Proseč mnogobrojnega poseta

(151—15)

Peter Lassnik.

EQUITABLE

zjedinenih držav zavarovalno društvo za življenje v Novem Yorku.

Ustanovljeno leta 1859.

Koncesijevano v Avstriji dne 11. oktobra 1882.

Na Dunaji „Stock im Eisenplatz“ v svoji palači.

Računski sklep leta 1891.:

I. Dohodki. gld.	97 637.359 63
Izdatki. „	57 417.712 78
Prebitok. „	40.219.646 85
II. Premoženje. gld.	340.496.295 95
Obveze po 4% in 3 1/2% „	274.763.944 55
Zaklad dobičkov. „	65.732.451 40

„Equitable“ je na vsem svetu prvi in največji zavod za zavarovanje za življenje. Ima največje dohodke tako v obče, kakor posebej še od premij. Ima najvišji prebitok dohodka nad izdatki in največji zaklad dobičkov.

To društvo je sklenilo leta 1891. največ novih pogodb in sicer za. gld. 582.795.827 50

pri njem je bilo največ kapitala zavarovanega. „ 2.012.236.392 50

ima največji prirastek zavarovanega kapitala. „ 210.580.457 50

ima največji prirastek v premoženju. „ 42.387.184 78

ima največji prirastek v dobičkovem zakladu. „ 6.381.333 05

Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je velika društvena palača „Stock-im-Eisen“ na Dunaji, katera je vredna gld. 2.300.000.—

Uspehi

dvajsetletnih tontin*) društva „Equitable“.

Podlaga izplačevanj 1. 1892.

A. Navadno zavarovanje za slučaj smrti. Tabela I.

Starost	Vsota plačanih premij	Vrednost police v gotovini	Polica opuščena premij in plačila za slučaj smrti
30	gld. 454.—	gld. 539.—	gld. 1150.—
35	527 60	651.—	1240.—
40	626.—	798.—	1350.—
45	759 40	917.—	1520.—
50	943 60	1291.—	1800.—

B. Zavarovanje za slučaj smrti z dvajsetletnimi premijami. Tabela II.

Starost	gld.	gld.	gld.
30	607 20	862.—	1850.—
35	681 60	986.—	1870.—
40	776 60	1140.—	1930.—
45	900 60	1313.—	2050.—
50	1087 60	1638.—	2280.—

C. Zloženo dvajsetletno zavarovanje za slučaj smrti in za ućakanje. Tabela X.

Starost	gld.	gld.	gld.
30	970 60	1632.—	3490.—
35	995 80	1647.—	3160.—
40	1037 30	1727.—	2930.—
45	1100 80	1834.—	2800.—
50	1209.—	2034.—	2830.—

Kakor kažejo zgoraj navedene številke, povrnejo se po tako zvanem tontinskem sistemu zavarovancu poleg tega, da je bil skozi 20 let brezplačno zavarovan, po tabeli I. vse vplačane premije 2 1/4 do 4 3/8%, po tabeli II. z 4 3/8 do 5 3/8%, po tabeli X. z 6 3/4 do 7%, jednostavnimi obrestmi.

Police premij oproščene pa reprezentujejo dvojno do četverno vsoto vplačanih premij.

Tako zvana prosta tontina, neka poltontina z nekoliko večjimi premijami, dopušča po preteku jednega leta popolno svobodo za potovanje, prebivanje in poklic, izvzemši vojaško službo; po preteku dveh let je ni moči izpodbiti, po preteku treh let pa ne more več zapustiti in jo je z ozirom na tontino pri regulovanju moči urediti na šest načinov.

Pojasnila daje generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradci

in (789—11)

glavni zastopnik za Kranjsko:

ALFRED LEDENIK

v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

*) Tontina imenuje se nabiranje in razdelitev dividend ali dobička po nekem posebnem sistemu, ki ga je izumil in prvi uvedel v Franciji Italijan Lorenzo Tonti l. 1653.

A. Kališ

pisarna za posredovanje pri zasebnih opravilih

v Ljubljani, Turjaški trg št. 3

priporoča v nakup:

hišo v Ljubljanskem predmestju z 6% obrestovanjem, za 35.000 gld.;
hišo v predmestju pripravno za vsako obrt, posebno za mesarja;
hišo z gostilno v mestu, s prav ugodnimi plačilnimi pogoji;
hišo z lepim vrtom, pripravnim za gostilno, blizu železnice, ugodni plačilni pogoji;
hišo selskemu dvorcu jednako novo, davka prosto, blizu železnice;
hišo malo, 1 uro izven mesta na glavni cesti, z velikim kletom, za 2500 gld.;
hišo z gostilno, 2 orala sveta, blizu postaje južne železnice v Zalogu, za 3000 gld., ugodni plačilni pogoji;
hišo s 3 orale velikim vrtom v mestu, plačilo po dogovoru;
hišo z vrtom za 7000 gld., plačilo po dogovoru prav ugodno;

posestvo vknjiženo v deželni knjigi na Spodnjem Štajerskem, 280 oralov zemljišča in lepa graščina, 70.000 gld.;

posestvo vknjiženo v deželni knjigi na Gorenjskem, 200 oralov, graščina čisto nova, 35.000 gld.;

posestvo vknjiženo v deželni knjigi, pol ure od železnice Ljubljana-Kamnik, na novo predelano, za letno bivališče posebno priporočljivo, z lepim vrtom, barijarjem in ribštvom, z vso gospodarsko potrebsino za 8000 gld.;

posestvo vknjiženo v deželni knjigi blizu Ljubljane, gosposka hiša in kmetija, 44 oralov sveta, za 16.000 gld.;

posestvo 1 uro zunaj Ljubljane, gosposka hiša, kmetijska poslopja 24 oralov sveta, za letno bivališče posebno pripravno za 12.000 gld.;

hišo prav lepo z gospodinskimi poslopji in mlinom, 12 oralov sveta, 1 uro od Ljubljane lepi kraj za 7000 gld.;

hotel na jako obiskovanem razpotju južne železnice na Kranjskem z mnogimi sobami za tučje in vso opravo; kakor tudi druge

hiše v mestu in posestva na deželi;

dalje v nekem mestu na deželi brez konkurence,

kavarno in posebno ledenico različno hišno opravo, za meso in stekleno omaro za prodajalnice. (341—3)

Nepremične

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (59—15)

R. RANZINGER,

speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER),

připravený v Richtrově lékárně v Praze,

všeobecně známý, bolesti utišující domácí lék k mazání, jest na skladě ve většině lékáren, láhev po 1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování třeba se míti dobře na pozoru a přijmouti jen láhev s ochrannou známkou „kotvou“ jakožto pravé. Ústřední zásylatelství: Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztopljajoče (1109—27)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana

varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah

Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine

je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Kalnoky, Bauer in Fejervary. Defiliranje trajalo jedno uro.

Beligrad 22. aprila. Polkovnik Zdravković se odpeljal na Dunaj, da notificira avstrijskemu dvoru, da je kralj Aleksander sam prevzel vladu.

Rim 22. aprila. Kraljevska rodovina, nemški cesar, nadvojvoda Rainer in vsi drugi gostje udeležili se včerajšnje velike dirke in bili od občinstva simpatično pozdravljeni.

Florenca 22. aprila. Stambulov, Grekov in Petkov so se odpeljali v Benetke, da se vrnejo na Bolgarsko.

Berolin 22. aprila. Pogajanja Hueneova s kancelarjem radi vojaške predloge so se definitivno izjalovila.

Berolin 22. aprila. Govorica o Bismarckovi bolezni se vzdržuje. Zdravnik dr. Schweninger se mudi že dlje časa pri Bismarcku.

London 22. aprila. Poslanska zbornica vzprejela home-rule predlogo v drugem čitanju s 347 proti 304 glasom.

Narodno-gospodarske stvari.

— Za eksportirje živalskih surovin v Nemčijo. C. kr. deželna vlada javila je tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici, da se je vsled naznanila c. in kr. ministerstva za vnanje reči ces. nemška vlada na neko dotično vprašanje izrekla, da se za uvoz živalskih surovin i. dr. iz Avstro-Ogerske v Nemčijo točasno ne zahtevajo nobena spričevala o izviru.

— Velike svinjske hleve, v katerih se bode lahko pitalo okolu 1000 prašičev, zgradil bode znani trgovec g. Ilija Predovič na svojem posestvu v Mostah pri Ljubljani. Zgradba se bode pričela v nekaterih mesecih. To je prvo jednako podjetje na Kranjskem.

— Nove tovarne v Zagrebu. Tovarna za izdelovanje papirja se bode ustanovila v Zagrebu v bivšem parnem mlinu. Pripravljalna dela so dokončana in je podpisano dovolj delnic, da se bode družba konstituirala še ta mesec in se bode še pred koncem leta že pričelo delati v novi tovarni. — Nekateri kapitalisti iz Gradca pa nameravajo ustanoviti v Zagrebu še drugo delničarsko pivovarno. Nova pivovarna bi se pečala poglavito z izvažanjem piva v balkanske dežele.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava, za zdravi, ceneni in naravi najprimernejši namestek vseh zdravju kvarnih in nerednih kavnih surogatov razširja se čedalje bolj, in sicer ponajveč kot dodatek k navadni kavi, katere živce slabeči učinek najsrečneje paralizuje, ne da bi ji odzvel nje priljubljene vonjave, kakor to store drugi nadomestki, ki so se dobili dosedaj. Nasproti, zaradi njemu lastnega ukusa prave kave pomnožuje celo to vonjavo. Zanimivo je opazovati, kako ga je olikani srednji stan, ki vse poskušaja in najboljše obdržuje, najhitreje uvel, kajti le malo je še obitelji, v katerih se to novo narodno, hranilno in užitno sredstvo ne uporablja že redno kot primesek bobovi kavi. Saj ta poraba pomenja ne glede na izredno blagotvorno delovanje za zdravje posebnost pri ženskih in otrocih tudi brez dvoma takisto važno in redno prihranitev v hišnem gospodarstvu. Kajti v dvojnem oziru je resnično, da „bobova kava suši, dočim sladna kava redi“. Nobena obitelj ne bi smela biti ravnodušna za dobra svojstva sladne kave ter se priporočila tam, kjer ta najboljši primesek še ni uveden ali v obče znan, da se pridene navadni kavi z jedno tretjino. Potem se ta mera kmalu zviša na polovico in prepiral se bode vsak, da se Kathreinerjeva Kneippova sladna kava, kjer se je kot primesek uporabila že po kratki uporabi kot neobhodno potrebno izkaže.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 glđ. 60 kr.; za pol leta
2 glđ. 30 kr.; za četrt leta 1 glđ. 15 kr.

Umrli so v Ljubljani:

19. aprila: Jurij Justin, orglar, 82 let, Gospodske ulice št. 19, ostarelost.

20. aprila: Franc Verbovšek, mestni ubogi, 77 let, Karlovska cesta št. 7, ostarelost — Julijana Šuster, žena prodajalca obuvala, 40 let, Poljanska cesta št. 9, jetika. — Ana Praznik, gostinja, 61 let, Kravja dolina št. 11, plučni edem.

21. aprila: Jožef Baraga, umirovljeni stotnik, 75 let, Florjanske ulice št. 27, marasmus senilis. — Anton Čemažar, tesarjev sin, 23 let, je umrl potoma v bolnico za jetiko. — Franc Mokriškar, mestni ubogi, 82 let, Karlovska cesta št. 7, marasmus senilis.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
21. aprila	7. zjutraj	737.3 mm.	7.6° C	sl. svz.	obl.	1.00 mm.
	2. popol.	736.1 mm.	16.8° C	sl. jzh.	obl.	
	9. zvečer	736.1 mm.	12.2° C	sl. jzh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 12.2°, za 2.6° nad normalom.

Dunajska borza

dné 22 aprila t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	glđ. 98.45	glđ. 98.55
Srebrna renta	98.10	98.20
Zlata renta	117.25	117.05
4% kronska renta	96.80	96.80
Akcije narodne banke	985.—	985.—
Kreditne akcije	314.—	312.50
London	122.20	122.20
Srebro	—	—
Napol.	9.71	9.71 1/2
C. kr. cekini	5.76	5.77
Nemške marke	59.77 1/2	59.75
4% državne srečke iz l. 1854	250 glđ.	147 glđ. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	197
Ogerska zlata renta 4%	—	115
Ogerska papirna renta 5%	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 glđ.	128
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	120
Kreditne srečke	100 glđ.	201
Rudolfove srečke	10	—
Akcije anglo-avst. banke	200	154
Tramway-društ. velj. 170 glđ. a. v.	—	270

Prospekti o zdraviliščih in vodozdravilnici Giesshübl-Puchstein se pošiljajo zastoj in frankovano.

Priporočila se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe (5-3)

Mattoni's Giesshübler slatine.

Notarskega pisarja

sprejme pisarna v Ljubljani. Isti se mora izkazati da je že v jednaki službi posloval, da je spreten in zanesljiv delavec in da ima lepo pisavo. — Ponudbe in svedoče naj se pošljejo na upravništvo „Naroda“. (429-1)

Za prodajalnice duhana in kolekov (trafiko)

se takoj sprejme ne premlada (399-2)

ženska

slovenskega in nemškega jezika zmožna. — Natančni pogoji izvedo se pri upravništvu „Slovenskega Naroda“.

Prodaja hiše.

Hiša v Ljubljani, v najboljšem stanu, s blevmi, velikimi skladišči (magacini), prostornimi suhimi kletmi, in velikim dvoriščem, se prodaja takoj iz proste roke pod jako ugodnimi pogoji. Vpraša naj se v upravništvu „Slov. Naroda“. (367-3)

Koroški (196.3)

rimski vrelec

najbolj prebavna, najčistejša planinska kislica prost vseh želoce obtežujočih, sliznice dražečih postranskih sestojin.

V Ljubljani glavna zaloga pri M. E. Supanu.

Solnčnike

le najboljše kakovosti priporočila v veliki izbiri in po nizkih cenah

L. Mikusch,

tovarna solnčnikov in dežnikov

v Ljubljani,

Mestni trg št. 15.

(98-12)

Obrabljen biljard

je na prodaj.

Kje? pové upravništvo „Slovenskega Naroda“. (410)

Švicarija.

Jutri v nedeljo 23. aprila

VELIKI KONCERT

vojaške godbe.

Začetek ob 4. uri.

Ustopenina 20 kr.

Otroci prosti.

Z velespoštovanjem

Hans Eder.

(430)

Službeno osebje

vsake kategorije

žensko in moško priporočila in nameščuje najboljše posredovalnica

G. FLUX

na Bregu št. 6. (432)

Maščobo

za vozove, usnje in kopita, karbolineum, olje za kmetijske stroje in vse druge smolne proizvode najboljše kakovosti in po najnižjih cenah priporočila (324-8)

H. WEBER

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6.

Popoln

stroj za sodo vodo

proda se v št. Petru na Kranjskem po povoljni ceni, poleg tega tudi (431-1)

500 sifonov.

Več se izve pisмено pri Martinek & Latzelsbergerji na Dunaji, Neufährhaus, Pontongasse 4.

Hiša na prodaj.

Hiša št. 16 v Kurji vasi, cenjena 8500 glđ., prodaja se iz proste roke. — Hiša je pripravna za restavracijo, ker leži pri novi dolenski železnici.

Več se izve pri posestniku gospodu Franu Mostar-ju. (419-2)

Svetovna razstava v Čikagi.

Voznji listki v AMERIKO

(360-3)

pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7^a DUNAJ.

Pojasnila zastoj.

Odlikovan s častno diplomom in zlato kolajno v Londonu 1893 in z zlato kolajno v Bruselju 1892.

Najboljše sredstvo

za želodec,

katere želodec in opravi prebavnih delov života krepeča in tudi odprti život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katere pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar pri „angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Cena 1 steklenici

10 novč.

Izdelovatelj razpošilja to tinkturo v zabojčkih po 12 steklenic in več. Zabojček z 12 steklenic stane glđ. 1.36; s 24 glđ. 2.60; s 36 glđ. 3.84; s 44 glđ. 4.26; 55 steklenic tehta 5 kg s pošto teža in velja glđ. 5.26; 110 steklenic glđ. 10.80. Poštino plača vedno naročnik.

J. Hafnerja pivarna
na sv. Petra cesti št. 47
danes v soboto dne 22. in jutri v nedeljo dne 23. aprila
veliki pevski koncert
slovečega Dunajskega pevca-komika
Frana Maierja
n gospodičin **Elise Hofer, Adele Storch** in
Lavre Seidel
Dunajske specialitete
z povsem novim, izbornim vspehom.
Začetek vsakokrat ob 7. uri. Ustopnina 30 kr.
Proseč mnogobrojnega poseta z velespoštovanjem
(433) **Družba.**

Zobni zdravnik
SCHWEIGER

stanuje (47-16)
v hotelu „Pri Maliči“
II. nadstropje, št. 25-26.
Ordinuje vsak dan od 9.-12. ure dopoldne
in od 2.-5. ure popoldne.
Ob nedeljah in praznikih od 1/2 10.-1/2 1. ure.
Najnovejše zobe, zobovja in plombiranje.

Lepa prodajalnica

na izvrstnem prostoru, popolnoma urejena za
trgovino z mešanim blagom,
oddá se takoj s prav ugodnimi pogoji.
Dosedanji promet 36.000 gld. — Na-
tančneje se izve pri upravnistvu „Slovenskega
Naroda“.
(399-2)

2 zlate,
13 srebrnih svetinj

9 častnih in
priznanih diplom

Kwizdina restitucijska tekočina

pralna voda za konje.
Cena steklenici avstr. velj. gld. 1-40.

Rabi se 30 let v dvornih hlevih, v večjih voja-
ških in zasebnih hlevih kot krepčilo pred
težkim delom in po težkih delih, proti podit-
vam, izvinjenjem, otrplosti kit itd. ter daje
konjem posebno moč za brzo tekanje.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.
Paziti je na zgornjo varstveno znamko in zahte-
vati je izrecno: (210-5)

Kwizdino restitucijsko tekočino.

GLAVNO SKLADIŠČE:

Fran Iv. Kwizda

c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik,
okrožni lekar v **Korneuburgu pri Dunaji.**

! Mošt !

Ne kupujte inozemskih receptov za mošt, ker so
predragi in tudi nepopolni.
Kdor si hoče napraviti sam dobro in zdravo
domačo pijačo
naj se potruži k
Ivanu Sajovitz-u
v **Gradel, Murplatz št. 1, „pri črnem psu“**,
tam se dobé vsi predmeti, ki so potrebni k temu, in se
plača za polovnjak zajedno z receptom samo 5 gld. 50 kr.
Po izrekih in dopisih mnogobrojnih naročiteljev go-
spoda **Ivana Sajovitz-a**, so isti z njegovim receptom za
napravljanje mošta jako zadovoljni, ker dobé za majhen
denar izboren mošt.
(422-2)

Zadnja cena!

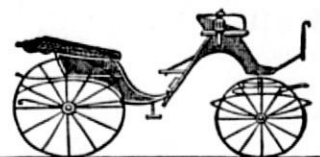
R. Miklauc

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 5.
Zaloga (189-9)

vsake baže gyantnega blaga
za moške in ženske

kakor tudi vseh vrst
kocev, kovtrov, srajc, jop, nogo-
vic, svilenih in cajgastih rut itd.
po najnižji ceni.

Zadnja cena!

F. Wisjan

sedlar

v Ljubljani, Rimska cesta št. 11

priporoča svojo zalogo

izdelanih in na pol izdelanih

„landauerjev“, koleselnov, pokritih in
na pol pokritih voz

iz izdeluje vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najlepšem slogu in
nizki ceni. (361-3)

Naročila z dežele izvršuje točno.

Gospodom podjetnikom

naznanjam, da izdelujem

frizne deščice (lajšte) in parkête

iz hrastovega lesa in da so isti 1 palec debeli in vsake mere. Ravno
tako izvršujem tudi vsako naročilo točno in vestno ter dovažujem
svoje izdelke na postajo v Loko ali Logatec. Več se izve pri podpisancu.

Jernej Plemelj

tovarna parketov in friznih deščic (lajšt)
v Cirknem (Primorsko).

(379-4)

Najbolje železo prodaja

A. C. AHČIN

pri „zlati kosi“

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 3.

Posebno priporočam

orodja prve vrste

za (143-11)

rokodelce in poljedelstvo.

Za pile

in vodne žage

kakor za

kose

se garantira, da so dobre.

Grobni križi,

šine za obloke, kuhinjska oprava itd.

Otvorenje gostilne.

Častitemu p. n. občinstvu in slav. društvom uljudno naznanjam,
da sem

dne 21. t. m. odprl

gostilno „pri Franceljnu“ na Bregu

ter bodem točil dobro, naravno vino in vedno pristno pivo in sicer
Graško „Steinfeldsko“.

Priporočam se častitemu p. n. občinstvu za mnogobrojni obisk,
obetajoč, da bodem vedno postregel tudi z dobrimi gorkimi in
mrzlimi jedili. (428-1)

S spoštovanjem

O. Planinec gostilničar.

(247) **FRAN CHRISTOPH-ov** (3)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh **praktičnih lastnosti** in enostavnega rabljenja se posebno pripo-
roča, kdor hoče **sam lakirati tla**. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo.
— Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljate barve) in brezbarven (ki daje
samo svet). — **Uzorec lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.**

Dobiva se v Ljubljani pri **FRAN CHRISTOPH,**
IVANU LUCKMANN-U. izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega
svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Dražestni uzorci privatnim naročiteljem zastoj in franko.

Knjige z uzorci bogate vsebine, kakersnih še ni bilo, za krojače nefrankovano.
Jaz ne dajem odpusta 2 1/2, ali 3 1/2 gld. od metra in tudi krojačem nikakih
daril, kakor se to godi od strani konkurence na troške poslednje roke, nego imam
samo stalne in odločene cene, da zamore vsak privatni naročitelj dobro in po ceni
kupovati. Zatorej prosim, da si dá vsak predložiti samo moje knjige z uzorci. Tudi
svarim pred pismi konkurence, v kojih se obeta dvojni odpust od cene.

Tkanine za obleke.

Peruven in dosking za visoko duhovništvo, tkanine, kakor so predpisane za
c. kr. uradniške uniforme, tudi za veterance, požarne brambe, telovadce, livreje,
sukna za biljard in igralne mize, prevleke za vozove, ločen, tudi nepremočljiv, za
lovske suknje tkanine, ki se dajo prati, potni palci od gld. 4-14 itd.

Kdor želi kupovati hvaljevredno, pošteno, trpežno, čisto volneno sukneno in ne
cenenih cunj, ki komaj toliko stanejo, kot iznaša plačilo krojaču, obrne naj se na trdiko

Jan. Stikarofsky v Brnu (avstrijski
Manchester).

Največja tovarniška

zaloga suknene robe v vrednosti 1/2 milijona goldinarjev.

Da predočujem velikost in zmoglost, razkladati mi je, da je v moji roki zje-
dnoten največji izvoz sukna v Evropi, proizvajanje „kammgarna“, pripadajoče opreme
za krojače in velika knjigovodstva zgolj v lastne svrhe. Da se o vsem navedenem
prepričate, pozivljem p. n. občinstvo, komur je prilika dana, da si ogleda velikanske
prostore moje prodajalnice, v koji posluje 150 ljudi. — Pošilja se le proti poštnemu
povzetju. — Dopisovanje v nemškem, češkem, ogerskem, poljskem, italijanskem, fran-
coskem in angleškem jeziku. (188-2)

Otročji vozički

V mali dvorani v „Tonhalle“.

Vsaki dan

razstava

velike astronomične

svetovne ure.

Predava se o tem zanimivem umetnem delu točno v nastopnih urah: dopoldne ob 10. in ob 11. uri; popoldne ob 3., 4., 5. in 6. uri.

Ustopnina:

I. prostor 30 kr., II. prostor 20 kr. — Otroci, kakor tudi vojaki do narednika plačajo polovico. (3-5-9)

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz združenih pivovar

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu

priporoča po tovarniških cenah. (162-11)

Zaloga piva

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitseh

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Filijala za Ogersko:

Dunaj, I., Giselastrasse 1 Pešta, Franz-Josefsplatz

št. 1, v hiši društva.

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 30. junija 1891.	frank. 117,550.797—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 30. junija 1891.	20,725.259—
Isplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanke društva (1848).	249,311.449—
V poslednji dvanajstmesecni poslovalni periodi uložilo se je pri društvu za	61,372.000—
novih ponudb, vsled česar znaša skupni znesek za obstanke društva na uloženi ponudbah.	1,728,184.555—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje pri Guidu Zeschko-tu. (209-3)

Gospodarji in kmetovalci!

Pomlad, čas za nakupovanje različne železnine in poljskega orodja in čas za zidanje je došel. Pri nakupovanju vseh teh reči je pa paziti, da se kupi dobro blago po nizki ceni, ali pa pri eni in isti ceni boljše blago.

Potrudi sem še nakupiti najboljše blago po najnižji ceni, za to sem v stanu je dajati tudi po najnižji ceni. Posebno se bodem trudil v tem smislu postreči z najboljšim in najcenejšim orodjem, železjem za zidanje, okovami za okna in vrata in s cementom.

V zalogi imam bodem vedno najboljši roman in portland cement, stare železniške šine za oboke, preskrbam pa tudi po najnižji ceni traverze, i. t. d. V zalogi imam raznovrstne priproste in najfinije okove za okna in vrata, okove za voze, vezi i. t. d.

Za strehe kriti imam bogato zalogo cinkaste in pocinkane ploščevine ter strešnega papirja.

V zalogi imam

vsakovrstno orodje za mizarje

lepo in bogato pozlačene nagrobne križe

posebno pa opozarjam na svojo veliko zalogo mnogovrstnih

štedilnih ognjišč

in njih posameznih delov.

Vnauja naročila se točno in vestno izvrše.

Za obilno nakupovanje in naročevanje se priporoča (174-11)

ANDREJ DRUŠKOVIČ,

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg 9/10.

jako elegantni, fini in močni dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče, modro, sivo in olivno po 6, 7, 8, 9, 10 gld. in višje po vsaki ceni do 30 gld. — Največja zaloga najlepših trikotnih štetanija-vozičkov za sedeti s streho in brez strehe po 7 gld. in višje. (327-4)

ANTON OBREZA

tapecirar, v Ljubljani, Šelenburgove ulice.

Priznana najcenejši kraj za kupovanje otročjih vozičkov!

Najboljši mavec (gips)

dobi se najceneje iz glavne zaloge pravega dovskega mavca

(434-1)

Ivanu Majdiču v Kranji.

Opazka. Z ozirom na to, da se je od strani konkurence širila vest, da je nje mavec mnogo bolji ali vsaj popolnoma enak mojemu, poslal sem uzorce obeh mavcev kmetijskemu kemičnemu preiskovalnemu zavodu na Dunaj. Ta zavod mi z dopisom z dne 13. t. m. uradno potrjuje, da je moj dovski mavec za 22% boljši kot oni mojega konkurenta iz Jesenic. Sploh pa je moj mavec (prej pod imenom Železnikarjev) že nad 40 let tu kot najboljši priznan.

Edvard Battistella

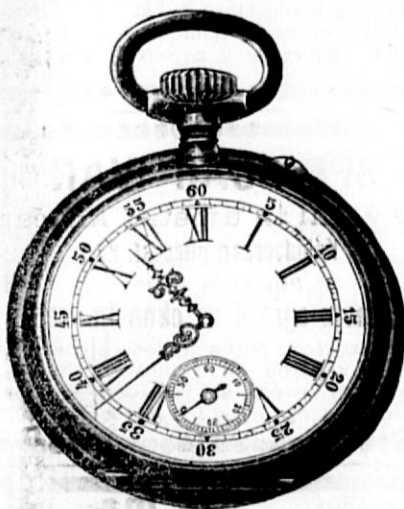
spediter v Udine

(397-2)

ima razne vrste

laških vin.

Razpošilja le v originalnih sodih; na zahtevanje se pošlje tudi poskušnja.

Prej J. Geba. **Fran Čuden** Prej J. Geba.

urar

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11

(Podružnica v Trbovljah)

priporoča sl. občinstvu ter posebno preč. duhovščini svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, veržic, prstanov, uhanov (194-10)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročvom. — Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko.

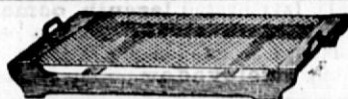
10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljšega tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapecirani in močnim platnenim evilhom preoblečeni ter 10-15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapeciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za vsako posteljo navadne velikosti po 8 gld. 90 soldov; z afrikom tapecirane in s evilhom preoblečene po 15 gld. (714-68)

Kdor hoče prirejati dobro kavo, naj kupuje

(967-18)

Ölz'eva kava

Öelz-eva kava

je najboljši in najčistejši primesek navadni kavi.

Öelz-eva kava

ne sodrzuje niti hrušek, niti repe, niti sirupa.

Dobiva se v vseh specerijskih prodajalnicah.

DOBRA ŠTEDLJIVA KUHINJA.

Vse juhe postanejo slastne, če se vlije malo kapljic **Maggijeve zabele za juhe** v steklenicah od 45 kr. navzgor. — Izborna mesena juha dobi se hipoma od jednega kosa **Maggijevega mesnega izlečka** (ekstrakta), kos po 8 kr. (21)

Moderci

vsake poljubne fačone in kakovosti, iz pristne in nepristne ribje kosti, jekla, kakor tudi **original rastlinsko-žični moderci**, ki se visoko zapirajo (Štefanijska), kakor tudi **novi, specialni moderci po meri** točno in najceneje pri (390)

Ljubljana. **J. S. BENEDIKTU** Ljubljana.

Novost!

Podpisani usojam se slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da imam v svoji zalogi čisto nove vrste

žepne ure

katere imajo na zapiralu lično urezane sv. podobe kot

Marijino oznanjenje, Kristus na oljski gori, Kristusovo ustajenje, Marijino vnebovstetje.

Do sedaj se še ni videlo tako lepo delo. — V zalogi imam tudi **zlate kronometre in en četrt repertirke** in vse vrste drugih **zlatih in srebrnih ur**. Popravila izvršujem točno. Zunanja naročila se hitro izvršujejo. (396—2)

Jos. Černe

urar, sv. Petra cesta št. 2 v Ljubljani.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava z ukusom bobove kave.

L. Kneipp

Ta kava ima zase nedoseženo prednost, da se zamore odreči kvarnemu uživanju nemešane ali z surogati mešane bobove kave in da je moč prirediti mnogo **sladnejšo**, poleg tega **zdravejšo** in **tečnejšo** kavo. — **Neprekošana kot primesek k navadni bobovi kavi.**

Priporoča se zlasti za gospo, otroke in bolnike.

Osobito se je čuvati slabih posnemovanj. (417—1)

Dobiva se povsod — 1/2 kile po 25 kr.

Zahvala in priporočilo.

Čast mi je naznanjati p. n. gospodom gostom, da sem z dnem 1. aprila otvoril

gostilno „Pri vrtnarji“ v Gradišči

in tu nahajajoče se **kegljišče**, da bodem vedno skrbel za dobra **dolenjska, hrvatska in istrska vina**, za priljubljeno **Koslerjevo marono pivo**, kakor tudi za **gorko in mrzlo kuhinjo** ter da bodem najbolje stregel svojim gostom. Zahvaljujoč se najprijazneje svojim spoštovanim gostom na meni dosedaj izkazanem zaupanju, jih ob enem vabi uljudno na mnogobrojni obisk.

Z velespoštovanjem

(346—3)

Andrej Zaller, gostilničar.

Zahvala in priporočilo.

(407—3)

Zahvaljeval se slavnemu občinstvu za dosedanje blagovoljno zaupanje, usojava se tem potom naznanjati, da sva

z dnem 6. aprila kupila in prevzela

tudi občeznano

trgovino z mešanim blagom

od umrlega **Vinka Vrhovšek-a**

v Trebnjem na Dolenjskem

Kakor dosedaj, bodeva tudi nadalje prizadevala se slavno občinstvo v **Mokronogu in v Trebnjem** v vsakem oziru točno, po ceni in z dobrim blagom postrčiti, proseč, da nama dosedanje naklonjenost še v prihodnje ohrani.

Mokronog-Trebnje dne 16. aprila 1893.

Sbil in Petrovčič.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upljuje sredstvo proti **kurjim očesom**, **žuljem** na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože.

Dobiva se v lekarnah.

Veliko priznanih pisem je na ogled v

glavni razpošiljalnici:

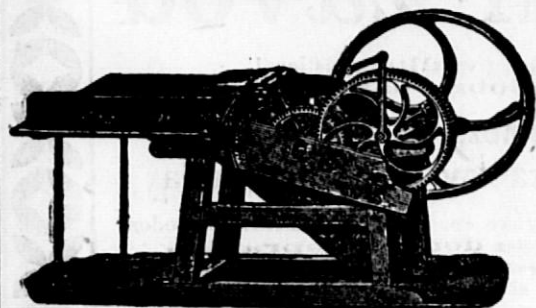
L. Schwenk-a lekarna

(302) **Meldling-Dunaj.**

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno zanko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljubljani **J. Swoboda**, U. pl. **Trnkoczy**, **G. Piccoli**, **L. Grečel**; v **Rudolfovem** S. pl. **Sladovič**, **F. Haika**; v **Kamniku** **J. Močnik**; v **Celovci** **A. Egger**, **W. Thurmwald**, **J. Birnbacher**; v **Brezah** **A. Aichinger**; v **Trgu** (na Koroškem) **C. Menner**; v **Beljaku** **F. Scholz**, **Dr. E. Kumpf**; v **Gorici** **G. B. Pontoni**; v **Wolfsbergu** **A. Huth**; v **Kranju** **K. Savnik**; v **Radovljici** **A. Roblek**; v **Celju** **J. Kupferschmid**.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure čistilne mline za žito rezalnice za krmo samodelujoče aparate proti peronosperi tlačilnice za vino tlačilnice za sadje mline za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastoj in poštnine prosto.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Zavarovanje proti toči

na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem daje

za najcenejše, stalne premije

generalno zastopništvo v Gradci

(Pisarnica: Thonethof, Pfarrgasse, 2)

Ogrsko-francoske zavarovalne družbe

„FRANCO-HONGROISE“.

Eventuelne škode se kulantno likvidujejo in točno izplačujejo.

Premija se lahko uplačuje, če je koga volja, do v jeseni.

Družba je plačala doslej

čez 50 milijonov goldinarjev a. v. svojim zavarovancem kot povračila za škode.

Radi prevzeta zastopništva blagovoli naj se obračati do

glavnega zastopništva v Ljubljani

Rožne ulice št. 15

(425—1)

kjer se tudi vzprejemajo predlogi in kjer se tudi drage volje dajo pojasniti.

Mala oznanila.

Pod Trančo št. 2.
Veliko zalogo
Klobukov
priporoča
J. Soklič.
Gledališke ulice št. 6.

J. Levec (64)
trgovina z deželnimi pridelki
v Ljubljani, pri mesarskem mostu
Kupuje vsakovrstne rastline, semena, korenine, rože za zdravila, kakor Arnikove rože, Sentjanžve koreninice, bele kresnice, češminova zrnja, smrekovo seme, tršljikovo lubje, ržene rožičke in druge poljske pridelke. Seno za konje in govejo živino v večjih množinah. Trgovina z raki. Blago kupuje po najvišjih cenah.

R. Ranzinger
spediter
na Dunajski cesti št. 15
prevzema vsakovrstne izvožnje in dovožnje na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici z zagotovilom točne in cene izvršbe. (65)

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (66)
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Jos. Stadler
stavbeni in galanterijski klepar in uradno potrjeni vodovodni instalatér
na Starem trgu št. 15
priporoča se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbinska dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. **Vodovodne naprave** vsake vrste prevzemlje ter z vso natančnostjo in poroštvom izvršuje. — Troškovniki pošiljajo se na zahtevanje zastoj. (67)

IVAN VIDER
umetni in kupčijski vrtnar
v Ljubljani, Gradišče št. 16
priporoča se častitemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih **vencev in šopkov** in vseh v njegovo stroko spadajočih del. Na prodaj ima vedno mnogovrstne **cvetlice in cvetlične grmiče** po najnižjih cenah. 1 (200)

Ustanovljeno **J. J. NAGLAS** leta 1847.
tovarna pohištva
v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodške ulice (Knežji dvorec).
Zaloga jednostavnega in najfinejšega lesenega in oblaženega pohištva, zreal, strgarskega in pozlatskega blaga, pohištvene robe, zavese, odeje, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (69)

Restavracija „Pri Zvezdi“
cesarja Josipa trg.
Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.
Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.
(70) **F. Ferlinc**, restavratér.

F. BILINA & KASCH
Židovske ulice št. 1
priporočata svojo bogato zalogo vseh vrst **rokovic**, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od drugega blaga. **Kirurške obveze** (le lasten izdelek), jamčeno najboljše vrste, z raznimi kirurškimi pripravami. Velika izbira **kravat, hlačnikov, krtač, glavnikov, mila in parfumov**. Vse po najnižjih cenah.

Josip Reich
Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4
priporoča čast. občinstvu dobro urejeno **kemično spiralnico** v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Preginjala vsprejmo se za pranje in crēm v pobarvanje. V barvariji vsprejma se svilnato, bombažno in mešanico blago. Barva se v najnovejših modah. (147)

ADOLF HAUPTMANN
tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja
v lastni hiši
v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 41.
Filijala:
Slonove ulice št. 10—12.

Evgenij Betetto
tovarna za metlje
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3
priporoča čast. občinstvu in gg. trgovcem svojo veliko zalogo vsakovrstnih **metelj** od najfinejših do najcenejših po najnižjih cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj in franko. (156)

Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.
Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (146)
Glavni zastop **Bartholi-jevega originalnega karbolina**. Maščoba za konjska kopita in usnje.

SPRAJCAR IVAN
stavbeni in umetni ključar
Kolodvorske ulice št. 22
priporoča svoje (155)
valčaste ograde za okna in vrata lastni izdelki, prava klenka plehovina, s tihim zapornim in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vsprejemljejo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni.

HENRIK KENDA
v Ljubljani.
Najbogatejša **zaloga za šivilje.**
(164)

J. MÜLLER (163)
fotografsko - artistični zavod
v Frančiškanskih ulicah št. 8
priporoča svoj atelier za vsa v fotografsko stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, posekšanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vsprejemlja vsa v fotografsko stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

M. RANTH
(Viktor Ranth) (150)
Ljubljana, Marijin trg 1
priporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtenega blaga in podvlek, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljicanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokovic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, cipk in petljanj, cipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

G. Tönnies
v Ljubljani.
Tovarna za stroje, železo in kovinolitvica.
Izdeluje kot posebnost: **vse vrste strojev za lesoreznilce in žage.** (144)
Prevzame cele naprave in ohranja parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Uran & Večaj
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih **pečij in glinastih snovij** kakor tudi **štedilnikov** in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (149)

J. Hafner-jeva pivarna
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.
Zaloga Vrhniškega piva.
Priznana izvrstna restavracija z **veliko dvorano za koncerte** itd. in **lepim vrtom.** (152)
— Kegljšče je na razpolago. —
Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Hôtel „Pri Slonu“
I. vrste
v sredi mesta in v bližini c. kr. poštnege in brzojavnege urada.
Sobe od 70 kr. naprej.
Restavracija in kavarna sta v hiši.
Železna in parna kopelj urejena po Francovih kopelih po c. kr. vladnem svétniku g. prof. dr. pl. Valenti.

L. M. Ecker
stavbeni klepar, konc. vodovodni instalatér
Ljubljana (142)
Dunajska cesta št. 7 in 14
priporoča svojo bogato zalogo **kleparskega dela**. Izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela v mestu in na deželi. Izvrševatelj **lesenih, cementnih in klejnih streh**. Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in kleja. Na pravilni **strelodvodov** po novi sistemi.

Fran Toni
vulgo Srakar
izprašani kovač
Kravja dolina št. 2
izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela po nizkih cenah. (154)
Dobro delo in točna postrežba.
Posebno se priporoča za **nove konjske podkove.**

Uniforme za c. kr. drž. uradnike, uradnike c. kr. drž. železnice, privat. železnice, kakor tudi za c. in in kr. vojsko izdeluje po pisanece po najpovoljnejših cenah; tudi preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor **sablje, meče, klobuke za parado**, zlate obročke itd. **Civilne oprave** izdelujejo se po najnovejši fačoni. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.
F. Casermann (158)
krojač za civilne oprave in uniforme.

Pozor gg. krojači!
FELIKS URBANČ
v Ljubljani, pri železnem mostu
ima veliko zalogo vseh vrst suknega blaga, Jägerndorfskih, Brnskih tkanin in lodna, kakor tudi mnogovrstnega manufakturnega blaga, hlačevine in vse k oblekam potrebne oprave. 1 (199)
Priporočati je vsem, kateri hočejo dobro blago po nizki ceni imeti!

Pivovarna J. Auer-ja
Gledališke ulice.
Izvrstno pivo lastnega izdelka. **Pristna dolenska, hrvaška in črna istrska vina.** Priznana **dobra jedila**. Velik, zračni vrt s steklenim salonom in kegljiščem. Točna in cena postrežba. (404) 1 **J. Auer**, pivovar.

Ivan Somnitz
(prej Fr. Pettauér)
urar c. kr. priv. južne železnice
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 18
priporoča svojo **veliko zalogo ur.**
Poprave se izvršujejo hitro in dobro. (63)

Odlikovan
v Gradcu 1890, v Trstu, Gorici, Zagrebu 1891.
Fran Kaiser
puškar
v Ljubljani
priporoča mnogovrstno zalogo orožja in raznih lovskih potrebščin — kakor tudi **pušk lastnega izdelka** ter izvršuje vsakojaka **popravljanja** točno in po najnižjih cenah. (406)

Vizitnice
in **Kuverte s firmo**
priporoča
„Narodna Tiskarna“.

FRAN S. BARAGA
slikar (405) 1
na Emonski cesti št. 10
priporoča se p. n. občinstvu in visokochastiti duhovščini za slikanje cerkv, znamenj, novih stavb, sob, za barvanje hiš sgrafito, za firme in dekoracije po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah.

Kavarna in restavracija v Švicariji.
Od 23. aprila naprej o vsakem času mej dnevom **gorke jedi**. Najudaneje podpisani se bodo prizadevali, zadovoljiti svojim velenjenjem p. n. gostom v vsakem oziru.
Z velespoštovanjem
1 (192) **H. Eder**, restavratér.

Podobe
umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“ (Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar) dobivajo se na **karton-papirji** tiskane **komad po 20 kr.**
v „**Narodni Tiskarni**“, pri gospodu **A. Zagorjan-u** in pri drugih knjigo-tržcih.

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu

Vsak dan se prodaja: (4-1)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specerijskih, delikatah, njih prodajalnicah in konditorijah.

Hiša

z gospodarskim poslopjem, s hlevom, dvoriščem in vrtom

ležeča tik farne cerkve v prijetnem pol ure od železniške postaje Rakek oddaljenem trgu **Cerknica na No-**
tranjskem, v kateri se že več let nahaja prodajalnica z mešanim blagom, obstoječa iz prostorne podstrehe, 12 sob in še drugih večjih prostorov in shramb (kleti itd.) je pod ugodnimi pogoji **na prodaj** in se bode prodaja vršila **potom dražbe**,

dne 7. maja t. l. ob 4. uri popoldne na lici mesta.

S 1. januarjem 1894 bode otvorjeno v tem trgu na novo ustanovljeno c. kr. okrajno sodišče, ki bode prav blizu te hiše nastanjeno.

Natančnejša pojasnila daje iz prijaznosti upravnistvo tega lista. (363-2)

Največja izbéra
vsake vrste

izprehodnih palic

kakor tudi
finih rezbarij iz lesa in pletenin

pri
F. Stampfelu v Ljubljani
na Kongresnem trgu (Tonhalle)
(370-5) (Kočevska domača obrt.)

NB. Naj se na znanje vzeti blagovoli, da nimamo v Ljubljani nikake filijalke, in prosimo najuljudnejše, naj se kupec blagovolijo potruditi direktno do nas **samo** Kongresni trg (Tonhalle).

Mesto, kjer se najceneje kupuje!

Mesto, kjer se najceneje kupuje!

GRICAR & MEJAČ

prej M. Neumann

Ljubljana, Slonove ulice št. 11.

Največja zaloga

spomladanske obleke, ogrtačev, menčikov
za gospode in dečke;

dežnih plaščev, jopic, mantelet, pelerin
za gospé in gospodičine.

Obleke in plašči za otroke vsake starosti.

Uniforme

za državne uradnike vseh kategorij.

Zaloga

najmodnejšega tu- in inozemskega
suknenega blaga (štifa)

iz kojega se izdelujejo po meri **obleke, ogrtači** in vse drugo za gospode, — **dežni plašči, jopice, manteleti** in vsi **konfekcijski predmeti** za gospé in gospodičine **po najnovejšem kroji na Dunaji**, in ki se tudi po jako nizki ceni oddaje na meter.

Najboljše

(326-4)

srajce, manšeti in ovratniki.

Najnovejše kravate.

Solidne, zložne (345-4)
močne in
čudovito cenene
stole

vsake vrste ponuja
prva kranjska tvornica
za upogneno pohištvo
samo iz napojenega
masivnega lesa

Jos. Verbič-a
v Bistri
pošta Borovnica.

Za posestnike mlinov.

Zaradi preustrojenja „Styria paromlina“ v Mariboru na Dravi se bode tam prodajali razni **mlinarski stroji**; na primer: razni **valjavni stoli, cilindri, čistilni stroji, čistilne priprave, oklesčevalni stroji**, mej njimi tudi **stroj za lupljenje, patent Wimmer-Till**, od tvrdke **Ganz & Co. v Budimpešti**, dalje **vzdigovalni in transmisijski deli**, dalje **rabljene svilne vprege**, kakor tudi sploh vsi v to svrhu spadajoči predmeti v veliki izbi, večinoma še v najboljem stanu. — Povprašati je pri lastniku **Ludoviku Franzu v Mariboru na Dravi**.

Št. 88.

VABILO

rednemu glavnemu zboru

bolniške blagajne političnega okraja logaškega

kateri bode

dne 30. aprila t. l. ob 3. uri popoldne
v hiši št. 3 v Dolenjem Logatcu

s tem-le vspešdom:

1.) Poročilo o delovanju v pretečenem letu in predložitev računov v odobrenje. 2.) Volitev predstojništva. 3.) Volitev nadzorstva. 4.) Volitev razsodišča. 5.) Nasveti.

Predstojništvo okrajne bolniške blagajne v Logatcu

dne 20. aprila 1893.

Predstojnik:

Tomo Tollazzi s. r.

(427)

Prevzetev poslovnice.

Čast mi je, spoštovanemu p. n. občinstvu najudaneje naznaniti, da sem potem kupa prevzel že dolgo

Pod Trančo štev. 1

obstoječi

optični zavod

ter ga bodem pod svojo tvrdko nadaljeval.
Imel bodem vedno dobro oskrbeno zalogo

naočnikov, pince-nez, gledaliških kukal,
poljskih kukal za lov in za potovanja

kakor tudi vseh v optično stroko spadajočih predmetov ter bodem vzprejemal v izvrševanje **vse dotične popravke.**

Kot **izkušen strokovnjak in dolgoletni poslovodja** v omenjeni poslovnici sem si vselej prizadeval, streči spoštovanim naročiteljem točno in najceneje; tembolj se bodem tudi v prihodnje trudil, zadovoljiti v vsakem pogledu spoštovane svoje naročitelje ter se priporočam za blagohotna mnogobrojna naročila.

(426-1)

Z največjim spoštovanjem

J. Ph. Goldstein

optik

E. Rexinger-ja naslednik.

V Ljubljani, dne 17. aprila 1893.